

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo

Obec je držiteľkou ocenení

Dočasnú novelizáciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo, vrátane PHSR - novely projektov 2014-2020, do termínu schválenia Strategického rámca rozvoja SR a NSK na programovacie obdobie 2014 – 2020 schválilo Obecné zastupiteľstvo Semerovo dňa 14.3.2014 uznesením č. VI:/17/2014-A-2

1. Úvod

Obec Semerovo sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenskej republiky. Z hľadiska územnosprávneho členenia SR patrí do Nitrianskeho kraja a obvodu Nové Zámky. Z pohľadu širších územných vzťahov je obec súčasťou Euroregiónu Váh – Dunaj – Ipeľ. Územie obce možno charakterizovať rôznorodým prírodným, ľudským, ekonomickým potenciálom a vybavenosťou, zároveň však aj rôznorodými problémami a potrebami. Pre efektívny rozvoj územia a zároveň pre efektívne využitie možností, ktoré štrukturálne fondy EÚ pre obec prinášajú, je nevyhnutný systematický a plánovitý rozvoj územia.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo je základným programovým a výkonným dokumentom spracovaným na lokálne a čiastočne i regionálnej úrovni. Zohráva kľúčovú úlohu pri plánovaní rozvoja obce a pri využívaní štrukturálnych fondov EÚ pre svoj sociálno – hospodársky rozvoj. Je teda strednodobým programovým dokumentom realizačnej fázy na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce s dôrazom na ekonomickú a sociálnu oblasť spracovaný na základe zákona č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, v zmysle § 10, ktorý rámcovo vymedzuje jeho obsah.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Semerovo podporuje regionálny rozvoj na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu a ekonomickú sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie a stimuláciu sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Semerovo je základným dokumentom, ktorým sa samospráva obce pri výkone svojej činnosti stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

Na vypracovaní tohto dokumentu participovali zainteresované subjekty obce (miestna samospráva, miestni podnikatelia, organizácie tretieho sektora, občania obce). Cieľom bolo zaangažovať občanov a ďalších predstaviteľov obce do tvorby návrhov, opatrení a tiež do rozhodovacieho procesu a následne vytvoriť cestu k riešeniu problémov.

Hlavným obsahom je predovšetkým analýza súčasnej sociálno-hospodárskej úrovne obce a možnosti jeho ďalšieho rozvoja. Zároveň formuluje udržateľnú rozvojovú stratégiu pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho rozvoja, štátnej regionálnej politiky a regionálnej politiky EÚ. Na základe vymedzených cieľov priorít a opatrení sa bude obec a situované subjekty prostredníctvom konkrétnych projektov uchádzať o finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ. Záverečnými časťami programu sú návrhy na jeho finančné a organizačné zabezpečenie.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo je prínosom pre obec na základe:

- spracovania terénneho prieskumu,
- spracovania za spoluúčasti miestnych aktérov, teda subjektov, ktoré najlepšie poznajú problémy a potreby obce,
- napomáhania k maximálnemu pochopeniu regionálnych špecifík obce,
- napomáhania k maximálnemu absorbovaniu štrukturálnych fondov EÚ pre rozvoj obce,
- previazanosti so sektorovými operačnými programami prioritných odvetví rezortov v rámci Národného plánu regionálneho rozvoja SR, ako aj s Programom rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2003 – 2013.

Pri spracovaní programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo boli použité uvedené štatistické zdroje, dokumenty, interné materiály obecného úradu v Semerove a individuálne voľné rozhovory. Využitá bola metóda analýzy, pozorovania, zároveň aj metóda porovnávania a dedukcie. Zároveň v návrhovej časti programu bola použitá metóda abstrakcie a syntézy.

2. Ekonomické a sociálne východiská

2.1 Sociálne – ekonomická analýza

2.1.1 Rozvojový potenciál a ľudské zdroje

Obec Semerovo sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenskej republiky. Z hľadiska územnosprávneho členenia SR patrí obec do Nitrianskeho kraja a obvodu Nové Zámky. Z hľadiska širších územných vzťahov je súčasťou Euroregiónu Váh – Dunaj – Ipeľ.

Katastrálne územie obce má výmeru 2341 ha. Súčasťou obce je aj osada Červený majer, ktorá sa nachádza asi 3 km od Semerova v smere na Nové Zámky a je tam postavených 14 domov. Hranice katastrálneho územia obce susedia s katastrami obcí Branovo, Dvory nad Žitavou, Dubník, Jasová, Kolta, Dedinka, Veľké Lovce a Čechy.

Obec Semerovo sa nachádza na juhoslovenskej rozvojovej osi Nové Zámky – Šahy - Veľký Krtíš. Obec leží východne od Nových Zámkov, ktoré sú ťažiskom osídlenia regionálneho významu, vo vzdialenosti približne 17 km. Mesto Nové Zámky sa vyznačuje vysokou hustotou obyvateľstva a ostatných aktivít s intenzívnymi väzbami medzi jednotlivými centrami a ostatnými príslušnými obcami. Ďalšou významnou susednou obcou sú východným smerom ležiace Dvory nad Žitavou vo vzdialenosti cca 9 km.

Obec Semerovo leží v Podunajskej nížine na západnom okraji Pohronskej pahorkatiny. Na strmších úbočiach pahorkatiny sa nachádzajú dubové a agátové lesíky, inak je chotár odlesnený. Hospodárske lesy zaberajú 86 ha katastrálneho územia a patria do správy Lesy SR Bratislava š.p. – OZ Palárikovo. V katastri obce sa nachádzajú červenozemné a hnedozemné pôdy. Západná časť obce je na vyšších terasách pokrytých piesčitými sprašami a naviatymi pieskami, východná časť leží na pahorkatine z treťohorných uloženín. Severozápadne od obce sa nachádza chovný rybník. Cez obec preteká Branovský potok. Obec leží pri štátnej ceste I/75, ktorá prechádza pozdĺž južného okraja obce. Pripravovaná lokalita chránenej európskej lokality „ Krivé hrabiny IK SKEUV 0086 “ kataster obcí Semerovo - Čechy výmera 125,9 ha cieľ zachovanie biotopov : Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy, Panónske-balkánske cerové lesy, Eurosibírske-dubové lesy na spraši a piesku - stupeň ochrany 4. Severozápadne od obce sa nachádza chovný rybník. Cez obec preteká Branovský potok. Katastrálne územie obce je výškovo členené v rozpätí 140 - 225 m n. m. Obec leží pri štátnej ceste I/75, ktorá prechádza pozdĺž južného okraja obce.

Zemepisná poloha:

- o 48° 01'667" 0 N severnej šírky (DMS)
- o 18° 21' 0 E východnej dĺžky (DMS)

Štruktúru katastrálneho územia obce Semerovo uvádza nasledovná tabuľka.

Tab. č. 1

Typ pôdy	m ²
orná pôda	1 953 5881
chmelnice	0
vinice	35 6612
záhrady	69 9163
ovocné sady	7 1096
trvalé trávnaté porasty	21 3620

poľnohospodárska pôda	2 087 6372
lesné pozemky	85 9907
vodné plochy	19 7009
zastavaná plocha	123 2895
ostatné plochy	24 2429

Na južnom okraji obce vo väzbe na bývalú tehelňu sa nachádza chránené ložiskové územie (CHLÚ) výhradného ložiska tehliarskych surovín na ploche 357 549 m². Ťažba je v súčasnosti ukončená, výroba pozastavená a tehelňa je v konkurze. Lokalitu je možné perspektívne využiť ako výrobné územie, pre podnikateľské aktivity, prioritne s možnosťou využitia tehliarskej hliny. Na zriaďovanie stavieb a zariadení na ploche CHLÚ, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska je potrebný súhlas obvodného banského úradu.

V obci Semerovo sa nachádzajú od roku 1987 dva hydrogeologické vrty HLT-7 a HLP-7 – artézska voda. Vrt HLT-7 je odvrtný do hĺbky 172 m, doporučená výdatnosť 3 l/s. Tento vrt sa využíva aj dnes pre potreby obyvateľov obce, ktorí si chodia do fliaš načerpať kvalitnú podzemnú vodu, z hľadiska hromadného zásobovania sa voda nepoužíva. V rámci rozvoja podnikateľských aktivít v obci je však predmetom záujmu pre zriadenie stáčačej stanice na fľaškovanie a distribúciu nezávadnej pitnej vody. Vrt HLP-7 je odvrtný do hĺbky 70 m.

Na základe klimatickogeografických typov Slovenska leží územie obce v suchej až mierne suchej oblasti, teplej a prevažne teplej nížinnej klímy s miernou inverziou teplôt. Z hľadiska poveternostných podmienok ide o jednu z najveternejších oblastí Slovenska.

Celá oblasť sa vyznačuje významným rurálnym charakterom, čo odzrkadľuje aj sídelná štruktúra regiónu – koncentrácia roztratených sídel je vysoko nad celoštátnym priemerom. V obci Semerovo je hustota obyvateľstva pod celoslovenským priemerom - 58 osôb/km².

V obci žije v súčasnosti 1360 obyvateľov. Prehľad počtu obyvateľov, domov a bytov v porovnaní podľa výsledkov sčítania ľudu v rokoch uvádza nasledovná tabuľka:

Tab. č. 2

	Sčítanie v roku 1991	Sčítanie v roku 2001
Počet obyvateľov	1290	1308
Počet domov	457	469
Počet bytov	486	493

Vychádzajúc z predpokladu, že počet obyvateľov v Semerove po roku 1991 považujeme za stabilizovaný a vyvážený, je predpoklad, že vzhľadom na blízku polohu obce k okresnému mestu a priamu väzbu na hlavný dopravný koridor (štátna cesta I/75), po oživení stavebnej výroby bude vzrastať záujem o stavebné pozemky, preto uvažujeme s postupným miernym nárastom počtu obyvateľov obce. Podľa odhadov sa v roku 2005 predpokladá počet obyvateľov obce 1335 a v roku 2010 sa odhaduje 1374 obyvateľov.

Z posledného sčítania ľudu vyplýva, že v obci žije 95,5 % obyvateľov slovenskej národnosti, 2,8 % maďarskej národnosti, 0,5 % rómskej národnosti, 0,4 % českej a 0,08 nemeckej národnosti. Prehľad obyvateľov obce podľa národnosti uvádza nasledovná tabuľka.

Tab. č. 3

Národnosť	Muži	Ženy	SPOLU
Slovenská	595	654	1249
Maďarská	18	19	37

Rómska	4	3	7
Česká	3	2	5
Nemecká	1	0	1
Ostatné	7	2	9
SPOLU	628	680	1308

Z celkového počtu obyvateľov tvoria 52 % ženy a 48 % muži. Najväčší podiel tvoria obyvatelia rímskokatolíckeho náboženského vyznania (86,2 %) a ľudia bez vyznania (10 %).

Štatistika : 1999 - 2004

Rok	Prihlásení k trvalému pobytu	Odhlásení z trvalého pobytu	Zomrelí obyvatelia	Narodené deti
1999	28	12	18	18
2000	29	23	23	8
2001	38	27	19	11
2002	30	29	21	15
2003	63	31	11	13
2004	43	13	13	15

Populácia regiónu má podpriemernú úroveň pôrodnosti (v Semerove sa pôrodnosť znižuje nepretržite, menila sa iba intenzita znižovania). Miera natality je okolo ...‰, kým celoštátny priemer je 10‰. Dlhodobejší pokles pôrodnosti a zároveň aj očakávaný nárast počtu osôb starších ako 60 rokov znamená postupné starnutie populácie obce.

Miera úmrtnosti je tiež horšia/lepšia ako celoštátny priemer – na 1000 obyvateľov obce pripadalo v období rokov 1999 – 2003 ..... zomretých (celoslovenský priemer bol 10 zomretých).

Rozdiel medzi počtom živo narodených a zomretých v sledovanej regionálnej jednotke indikuje prirodzený úbytok obyvateľstva (priemerný ročný úbytok bol v období rokov 1999 – 2003 ..... osôb). Príčin prirodzeného úbytku obyvateľstva je niekoľko. Okrem špecifickej úmrtnosti sa medzi dôvodmi uvádza zhoršenie podmienok pre založenie rodiny, diferenciácia životných stratégií a orientácií mladých ľudí (sobáš už nepredstavuje jedinou cestu osamostatnenia sa od rodičovskej rodiny) a emigrácia mladých ľudí do rozvojových pólů.

Intenzita rozvodovosti závisí od množstva faktorov - spoločenských, ekonomických, sociálnych, právnych a v neposlednom rade tiež od úrovne sobášnosti. V roku 2001 pripadalo v obci Semerovo 2,9 rozvodov na 1000 obyvateľov (čo je 1,2 nad slovenským priemerom).

Obyvatelia obce v predproduktívnom veku tvoria 17 %, v produktívnom veku 59,6 % a poproduktívnom veku 23,4 % celkovej populácie obce, pričom celoštátne hodnoty sú progresívnejšie (predproduktívny 19,18 %, produktívny 62,75 % a poproduktívny 18,07 %). Zásluhou silných ročníkov 70-tych rokov populácia v produktívnom veku stále rastie, a to tak v absolútnych hodnotách, ako aj v pomere k celkovému počtu obyvateľstva. Z charakteru produktivity však vyplýva postupné starnutie obyvateľov obce, čo si vyžaduje adekvátne zaobchádzanie so staršími ľuďmi, ako napríklad podpora klubovej činnosti dôchodcov, výstavba domova dôchodcov, vývarovne a pod.

Priemerný vek obyvateľov obce je 38,6 rokov.

Miera ekonomickej aktivity obyvateľov obce je 48,5 %, čo je o 2,56 % pod celookresným priemerom. Súvisí to tak so štruktúrou pracovných síl, ako aj s vekovou štruktúrou obyvateľstva.

V poslednom desaťročí vzrástol podiel podnikateľov, znížil sa podiel družstevných poľnohospodárov. Podnikateľské aktivity v obci taktiež nedosahujú celookresný priemer – len 3,15 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva vykonáva podnikateľskú aktivitu bez zamestnanca a 3,15 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva je podnikateľom so zamestnancami (okresný priemer je 4,7 %, resp. 3,8 %).

Z celkového počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov obce je najviac zamestnaných v oblasti priemyslu (25 %), poľnohospodárstva (18,7 %) a verejnej správy (13 %). Podnikaniu sa venuje len 6,2 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva, pričom podiel žien a mužov je rovnocenný.

Keďže celý región má výrazne poľnohospodársky charakter, význam poľnohospodárstva dokumentuje aj vysoký podiel pracujúcich v primárnom sektore, z celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Hoci vplyvom krízy poľnohospodárstva počet pracovníkov v tomto odvetví v priebehu 90. rokov rapídne klesol, je podiel pracujúcich v primárnom sektore viac ako dvojnásobok celoštátneho priemeru, takmer 20 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva Semerova pracuje v poľnohospodárstve a súvisiacich službách. Tvorba nových pracovných miest v regióne je stagnujúca, progresívni zamestnávateľia pôsobia skôr v okresnom meste (závody elektrotechnického a potravinárskeho priemyslu v Nových Zámkoch, ...).

Z hľadiska priestorového hodnotenia dochádzky do zamestnania je významná zložka pracovnej sily zamestnávaná v blízkych mestských sídlach (Nové Zámky, Šurany). Podľa výsledkov sčítania ľudu v máji 2001 až 34 % ekonomicky aktívnych osôb obce dochádza do zamestnania. V členení podľa pohlavia bola dochádzka žien do zamestnania mimo obce nižšia ako mužov. Nižšia dochádzka žien vyplýva z faktu, že ženy sú vzhľadom na svoje materské povinnosti menej mobilné. V odvetvovej štruktúre hospodárstva bola zaznamenaná najvyššia intenzita dochádzky za prácou v priemyselnej výrobe, stavebníctve a veľkoobchode a maloobchode.

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov, keďže jej sprievodnými javmi sú sociálna a ekonomická ohrozenosť. Nezamestnaných v obci Semerovo bolo evidovaných k 30. septembru 2004 184, čo predstavuje cca 29 % - nú nezamestnanosť. Najviac nezamestnaných je vo vekovej kategórii 20 – 24 rokov (16,6 %) a 45 – 49 rokov (14,9 %). Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných odhaľuje, že najzraniteľnejšie sú skupiny s najnižšou kvalifikáciou a vzdelaním. Najväčší podiel nezamestnaných tvoria ľudia s nedokončeným vzdelaním a bez vzdelania (44,8 %) a ľudia s úplným základným vzdelaním (32 %). Vysokoškolsky vzdelaní ľudia tvoria len 1,1 % z celkového počtu nezamestnaných obyvateľov. Situáciu do veľkej miery ovplyvnila jednak transformácia poľnohospodárskych družstiev a zároveň aj likvidácia veľkých zamestnávateľov (konzervársky priemysel v Nových Zámkoch), čo viedlo k hromadnému prepúšťaniu. Z hľadiska regionálneho porovnania je nezamestnanosť vysoko nad úrovňou celookresného priemeru, ktorý k 30. septembru 2004 predstavoval 15,41 %. Z hľadiska vývoja sa počet nezamestnaných v obci v roku 2004 postupne znižoval, avšak v septembri bol zaznamenaný nárast počtu nezamestnaných, čo ovplyvnil predovšetkým príliv absolventov všetkých typov škôl.

Podiel nezamestnaných na počte obyvateľov obce

Číslo územnej jednotky	Počet obyv. k 26.5.2001	Počet nezamest.	Podiel EN	Dlhodobá EN podľa „nového“ zákona	Podiel na počte EN	EN nad 12 mes.
503533	1 308	193	14,76	115	59,59	104

2.1.2 Ekonomika

Z pohľadu makroekonomickej štruktúry celkovej hrubej produkcie má rozhodujúce postavenie v obci i celom regióne poľnohospodárstvo a priemysel, a to najmä

elektrotechnický, potravinársky – pretrvávajú odvetvia s vysokými nárokmi na pracovnú silu s nižšou kvalifikačnou úrovňou, nízkym podielom pridanej hodnoty.

Poľnohospodárstvo

Na území obce je poľnohospodárstvo plošne najrozšírenejšou aktivitou. Najviac sa pestujú obilniny, slnečnica, kukurica, hrozno. Zo špeciálnych plodín došlo k poklesu pestovania zeleniny. Na tomto poklese pestovateľských plôch sa podpísala likvidácia konzervárne v Nových Zámkoch. V živočíšnej výrobe ovplyvňujú vývoj stavu hospodárskych zvierat meniace sa vlastnícke vzťahy, ako aj transformácia poľnohospodárskych podnikov. Neustále sa hľadajú cesty efektívneho hospodárenia pre dosiahnutie konkurencieschopnosti. V živočíšnej výrobe je dominantný chov ošípaných, hovädzieho dobytku a hydiny.

Organizácia poľnohospodárskej výroby v Semerove je sústredená v dvoch základných subjektoch: Agrospol Semerovo - družstvo a Hydina a.s. Cífer, stredisko Semerovo.

- **AGROSPOL Semerovo družstvo** – sa zaoberá rastlinnou aj živočíšnou výrobou. Pestuje obilniny, kukuricu, slnečnicu a hrozno, chová hovädzí dobytok a ošípané. Celkové využitie jeho areálu ako i jestvujúcich objektov má čiastočné rezervy. Výhľadovo sa tu nachádza potenciálna rezerva pre rozvoj podnikateľských aktivít obce.

- **Hydina a.s Cífer, stredisko Semerovo (RAB spol. s.r.o. Semerovo)** sa zameriava na výrobu hydínového mäsa, miešanie krmných zmesí a nachádza sa tu sušička. Pestuje obilniny a kukuricu. Výhľadovo sa v jeho objektoch nachádza potenciálna rezerva pre rozvoj podnikateľských aktivít obce. Zamestnáva 21 ľudí.

- **Súkromne hospodáriaci roľníci (SHR)** v obci hospodári **9** súkromne hospodáriacich roľníkov na výmere **356 ha** (z celkovej výmery 1953,59 ha ornej pôdy).

Priemysel

Výroba a skladové hospodárstvo je sústredená v podnikoch:

- Stavebná výroba – v obci pôsobí známa stavebná firma OBNOVA s predajňou stavebnín, zamestnáva 19 ľudí.

- firma METTYS - výrobňa obalov z polypropylénu a polyetylénu

- Remeselná výroba v obci nie je zachovaná, čo do rozsahu je najzaujímavejšia a najatraktívnejšia výroba včelích úfov firmou Kasák a syn.

- Areál Löwe trans Milada Čerešová, LKW – servis sa nachádza mimo intravilánu obce pod vinohradmi. Zameriava sa na výrobu dopravných zariadení. Vo svojom areáli realizuje budovanie gazdovského dvora.

- Remeselná výroba – v obci sú zaznamenané už len sporadicky drobné remeselnícke činnosti rozptýlené v obytnej zóne a umiestnené v rodinných domoch. Zachovalo sa košíkárstvo.

- Tehelňa v Semerove patrila od roku 1944 -1994 k najvýznamnejším výrobným podnikom obce, nachádza sa na rozlohe 357 549 m². Od roku 1996 je areál v správe Autoperfekt s.r.o. Banská Bystrica, výroba bola pozastavená, celá tehelňa je zdevastovaná a rozkradnutá, žiadne objekty nie sú využité. Celkovo má charakter funkčnej a priestorovej závady, pričom je potenciálne využiteľná pre iné využitie, napr. továreň na drvenie pneumatík.

Maloobchod a služby

V obci pôsobia dve predajne potravín, dve predajne zmiešaného tovaru, predajňa farby – laky, kvetinárstvo + sekond, dve predajne textilu a obuvi a predajňa stavebnín. Ďalej tu pôsobia inštalatéri, píla dreva, automechanik, vodoinštalatéri, kúrenári, plynár, klampiár, izolatér, chladiar, stolári, tesár, obkladači, mäsiari, kuchári, chovatelia ošípaných a hovädzieho dobytku, chovateľ exotického vtáctva. Svoje služby v obci poskytuje aj

advokátska kancelária. Nachádzajú sa tu štyri reštauračné zariadenia. V súčasnosti obec neeviduje nároky na nové plochy. V prípade potreby je vhodné využívať predovšetkým disponibilné plochy jestvujúcich zariadení, využiť objekty Agrospolu, prípadne chýbajúcu vybavenosť dobudovať formou polyfunkcie v rodinných domoch.

Služby sú v obci vybudované pomerne dostatočne. Pre úplnosť služieb chýba kaderníctvo, cukráreň, mäsiarstvo.

Na území obce je najväčším zamestnávateľom firma Agrospol, ktorá zamestnáva 37 pracovníkov.

Významným prvkom v oblasti služieb je cestovný ruch. Je významnou súčasťou spotreby obyvateľstva, ako aj formou jeho regenerácie a upevňovania zdravia a súčasne má vplyv na ostatné trhové služby. Geografické danosti obce spolu so širšími vzťahmi dávajú predpoklady využitia možností Semerova v oblasti rekreácie:

- pobyty pri vode – umožňujú vodné plochy – štrkovisko v Dvoroch nad Žitavou, rybníky v Semerove, Kolte, Jasovej a Dubníku. Termálne kúpalisko v Podhájskej a Nových Zámkoch.

- cykloturistika má v samotnej obci výborné uplatnenie vzhľadom na dobrú segregáciu dopravných trás – Semerovo – Jasová – Dubník- Kolta – Čechy - Podhájska- Velké Lovče- Branovo - Semerovo. Sú vytvorené podmienky pre využitie ďalších priľahlých, vo VÚC navrhovaných cyklistických trás pozdĺž Nity (Komárno – Nové Zámky – Nitra - Topoľčany).

- vidiecky turizmus – nemá v obci tradíciu. Existujúci potenciál však vytvára predpoklady pre zapojenie do procesu turizmu, napr. vinohradníctvo (disponibilné hajlochy, pivnice, rozvinutá Nitrianska vínna cesta), renesancia remesiel a kultúrnych národopisných aktivít,

- poznávací turizmus - vysoký stupeň národného cítenia a vzťah k miestnym kultúrno - historickým hodnotám umožňuje zhodnotenie a prezentáciu týchto daností na regionálnej úrovni,

- koncomtýždňová dovolenka a miesto pre fakultatívne výlety z frekventovaných stredísk cestovného ruchu v regióne – konkurenčnou výhodou sú územno-technické podmienky blízkeho a širšieho zázemia rekreačnej krajiny. Základnou organizačnou jednotkou sú priestory zotavenia - územia dopravne sprístupnené, schopné prijímať a uspokojovať sporadickú i pravidelnú návštevnosť. Obec môže byť cieľovým miestom fakultatívnych výletov pre návštevníkov napríklad Podhájskej, Nových Zámkov, ale aj vzdialenejších cestovných cieľov Štúrova , Iže, Patiniec, Komárna a Ostrihomu.

2.1.3 Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť je jedným zo základných predpokladov rozvoja každej obce a výrazne ovplyvňuje jej hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva. Obec disponuje zariadeniami občianskej vybavenosti:

Samospráva

- obecné zastupiteľstvo má 9 poslancov
- obecnú radu
- štyri poradné komisie starostu
- obecnú kontrolórku
- každé obecné zastupiteľstvo je verejným zhromaždením občanov s priamym prenosom na Infokanáli semerovskej televízie s telefonickým spojením do rokovacej miestnosti
- uznesenia OZ sú zverejňované vždy v priamom prenose s reprízou na ISTV a do 24 hodín na videotexte a informačných tabuliach obce
- obec vydáva dvakrát ročne spravodaj v krajskom týždenníku

Administratíva

- obecný úrad - rekonštruovaný je umiestnený v centrálnej časti obce v priestoroch pôvodného MNV, s jednou s najmodernejšou sobášnou sieňou na obciach okresu N. Zámky
- obec je matričným úradom
- sídlom rímskokatolíckeho farského úradu a školského dekanátu

- advokátka poskytuje v rámci zmluvy s obcou právnu poradňu každý týždeň v utorok pre občanov bezplatne

Školské a výchovné zariadenia

- Základná škola s právnou subjektivitou.
- Základná škola je vybavená počítačovou učebňou v rámci projektu INFOVEK a Slovak Telekom a napojená na internet 24 hodín cez projekt E - Slovakia. Zároveň je zapojená do viacerých celoslovenských projektov : Zdravá škola, Otvorená škola, Zelená škola, Živá príroda, INFOVEK, COMENIUS, využíva prvky regionálnej výchovy a ITV. ZŠ zdobia nespočetné medailové umiestnenia na celoštátnych súťažiach. Jej súčasťou je aj školská jedáleň, telocvičňa a športový areál.
- telocvičňa sa využíva aj na voľný čas detí, mládeže a dospelých po vyučovaní, v sobotu a v nedeľu. Vonkajší športový areál ZŠ : športové ihriská (futbalové ihrisko, 200 m bežecká dráha, hádzanárske a tenisové ihrisko, basketbalové a volejbalové ihrisko) – využívané na nielen na vyučovací proces ale aj pre verejnosť v lete do 20,00 hod, v ostatnom období do 16,30 hod.
- Materská škola je obecná umiestnená v modernej jednoposchodovej budove má dve triedy, spálňu a telocvičňu, je zapojená do projektu školy podporujúcej zdravie.

Verejné stravovanie

- dva hostince poskytujúce služby pohostinstva s celkovou kapacitou cca 80 miest
- dve školské jedálne pri ZŠ a MŠ poskytujú stravu pre žiakov tých zariadení s kapacitou do 200 obedov

Kultúrne zariadenia

- kultúrny dom, v ktorom sa nachádza viacúčelová sála (cca 150 miest), ktorá je tiež využívaná ako širokouhlé kino, využíva sa aj na organizovanie rôznych spoločenských podujatí, rodinných podujatí, ďalej klubovňa s kapacitou 45 miest, kancelária, a priestorná kuchyňa so skladmi.
- obecná knižnica – dopĺňa voľnočasové aktivity, má v súčasnosti cca 4000 knižných jednotiek. Je umiestnená v budove materskej školy v plánovanom byte pre domovníka, ktorý sa nevyužíval, je pravidelne ročne od roku 1991 dopĺňaná v sume cca 15.000,- Sk/ 1 rok.
- rímskokatolícky farský kostol Nanebovzatia Panny Márie z roku 1712
- židovský cintorín z roku 1777
- káblová televízia aj s vlastným televíznym vysielaním na Infokanáli semerovskej televízie vybudovaná v roku 1993. Od novembra 1993 sa zasadnutia Obecného zastupiteľstva vysielať vždy v priamom prenose s telefonickým spojením do rokovacej sály. Ďalšou náplňou vysielať sú priame prenosi z obradnej miestnosti a vlastné programy zo života obce. V roku 1994 získala obec aj licenciou od Rady SR pre televízne a rozhlasové vysielať, miestny rozhlas je napojený na káblovú televíziu a občania verejné oznamy počúvajú doma pri TV obrazovkách. Ďalšou vymoženosťou je videotextu s informáciami o obci a verejných záležitostiach vysielať každý deň od 20,00 do 22,00 hod . na Infokanáli semerovskej televízie.
- v obci pôsobia záujmové združenia: Dobrovoľný hasičský zbor, Zväz invalidov, Poľovnícka spoločnosť, Matica slovenská, Moje dieťa a celiakia, Futbalový klub, vzdelávacie a kultúrne stredisko pri ZŠ, Združenie rodičov pri ZŠ (príjemca 2 % dane z príjmu), Združenie rodičov pri MŠ, Rada školy pri ZŠ, Rada školy pri MŠ,
- folklórny súbor Semerovčan,
- v obci sú pravidelne každoročne organizované podujatia: fašiangové slávnosti s pochovávaním basy, stavanie mája, júnová školská akadémia, vatra zvrchovanosti s futbalovým turnajom, hodové slávnosti na sviatok Nanebovzatia Panny Márie, Deň ústavy a výročie SNP, organizovanie Európskeho dňa rodičov a škôl, slávnosť sv. Mikuláš, vianočná školská akadémia, Silvestrovský novoročný celoobecný prípitok pri vatre vzniku SR a ohňostroji.

Športové a rekreačné zariadenia

- futbalové ihrisko s vybudovanou oceľovou tribúnou s bariérovou ohradou využíva predovšetkým miestny futbalový klub a zároveň je využívaný pre voľnočasové aktivity

- školský športový areál + telocvičňa
- obecné parky
- artézske studne
- zóna oddychu
- rybník
- lesné chodníky v pod vinohradmi

Zdravotnícke a sociálne zariadenia

- zdravotné stredisko, kde pôsobí všeobecný lekár, detský lekár, stomatológ zrušený
- lekárne

V súčasnosti sa v obci nenachádza žiadne zariadenie poskytujúce sociálnu starostlivosť starým občanom, dom opatrovateľskej služby, stanica opatrovateľskej služby ani klub dôchodcov. V súvislosti s očakávaným vývojom obyvateľstva v poproduktívnom veku v najbližšom období je vhodné a potrebné vytvárať podmienky pre zriaďovanie domov a penziónov pre dôchodcov najčastejšie zmenou funkčného využitia existujúcich objektov.

Maloobchodná sieť

- dve predajne potravín Jednota COOP
- dve predajne zmiešaného tovaru
- dve predajne textilu a obuvi
- predajňa farby – laky, drogéria, papier
- zmrzlináreň
- predajňa stavebnín
- štyri reštauračné zariadenia

Súčasná maloobchodná sieť dostačujúca pre potreby obyvateľov obce až na chýbajúce mäsiarstvo.

Služby

- cintorín s domom smútku
- požiarna zbrojnica a hasičský zbor založený v roku 1906
- inštalatér všetkých druhov
- píla dreva
- výroba včelích úľov
- stavebná firma
- advokátka
- montáž vody a plynu
- výroba nábytku
- tesár
- zdravotná starostlivosť všeobecný a detský lekár, stomatológ, lekárne
- poštový úrad + Poštová banka + digitálna TÚ
- obec je pokrytá signálom ORANGE a EUROTTEL

Domový a bytový fond

V obci je v postavených 456 rodinných domov, 8 bytových domov, jeden obytný polufukčný dom. Rozostavaných rodinných domov je 7, momentálne nie sú rozostavané žiadne bytové domy. Neobývaných domov je 95, na rekreáciu sa využíva 45 domov. Na jednu domácnosť pripadajú v priemere 3 členovia. Najviac rodinných a bytových domov bolo postavených v období po druhej svetovej vojne, v rokoch 1946 – 1970. Naznačuje to pomerne zastaraný bytový fond a potrebu rekonštrukcií a opráv. Zo štatistických údajov ďalej vyplýva pokles bytovej výstavby od 90. rokov, čo je priamo úmerné ekonomickým možnostiam a schopnostiam obyvateľov. Obec Semerovo vybavuje ročne asi 10 záujemcov o výstavbu rodinných domov. V súčasnosti je v obci cca 35 voľných pozemkov určených pre bytovú výstavbu. Prehľad obdobia výstavby rodinných domov, bytových domov a ostatných budov uvádza nasledovná tabuľka.

Obec plánuje výstavbu nájomných domov v počte 24 b.j.

Tab. č. 4

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy
- 1899 a nezistené	13	0	1
1900 - 1919	11	0	0
1920 - 1945	57	0	0
1946 - 1970	182	16	1
1971 - 1980	35	14	2
1981 - 1990	39	6	0
1991 - 2001	21	0	0
SPOLU	358	36	4

Doprava

Obec leží neďaleko prepojenia s ostatným územím SR a susednými štátmi v smere sever – juh cestou I/64 (štátna hranica SR/MR – Komárno – Nové Zámky – Nitra - Topoľčany - hranica kraja NR/TN, s napojením na diaľnicu D1).

Hlavnú komunikačnú kostru v záujmovom území obce tvoria št. cesty I/75 a III/50816, ale i trasa obslužnej komunikácie s miestnymi komunikáciami v západnej časti obce, ktorými sú obe štátne cesty navzájom prepojené a ktorými vedú autobusové linky SAD.

Dôležitý ťah cesty I/75 prepája Nové Zámky v západo - východnom smere do Stredoslovenského kraja. Obcou Semerovo ani osadou Červený majer trasa neprechádza. Prvé rodinné domy sú od trasy vzdialené 400 m. Na trase cez katastrálne územie Semerova nemá žiadne závady. V oboch miestach napojenia obce i osady na tento ťah cesty sú zriadené autobusové zastávky.

Budúca rýchlostná komunikácia kopíruje cestu I/75 a preto je územie obce výhodný na umiestnenie priemyselnej zástavby s čím počíta schválená územný plán obce.

V rámci celoštátneho sčítania cestnej dopravy v roku 2000 boli pri obci Semerovo namerané tieto výsledky :

celkový počet vozidiel za 24 hod. v oboch smeroch	2 897
z toho - ťažkých nákladných	750
- osobných	2 132
- motocyklov	15

Najbližšia železničná trať vedie susednou obcou Dvory nad Žitavou, vzdialenou 11 km.

V obci nie sú žiadne dopravné zariadenia ani prevádzky pre služby motoristom. Najbližšia čerpacia stanica PHM je v susednej obci Dvory nad Žitavou (7 km), obdobne i malé servisy a opravovne. Kompletne služby a predajne pre motoristov sú v okresnom meste Nové Zámky.

Hromadnú prepravu obyvateľov obce vrátane osady Červený majer zabezpečuje výlučne len autobusová doprava - dopravný závod SAD Nové Zámky piatimi prímestskými linkami a SAD Štúrovo jednou prímestskou linkou. Na území obce sú celkovo štyri obojstranné autobusové zastávky v centre obce a pri základnej škole, jedna smerom na obce Čechy, dve na hlavnej ceste I/75 a jedna na osade Červený majer. Priemerná dostupnosť zastávok pre cestujúcich je dobrá maximálna dostupná vzdialenosť je 700 m. Súčasná frekvencia autobusových spojov je nepostačujúca, vzhľadom na predpokladaný nárast počtu obyvateľov i na zvyšujúci sa stupeň automobilizácie aj na vidieku.

Zásobovanie vodou

Obec Semerovo má vybudovaný celoobecný vodovod so zásobením cez vodojem 2x150 m³ Semerovo. Vodovod je napojený na diaľkovod Gabčíkovo – Levice a napojený z prečerpávacej stanice Veľké Lovce, umiestnenej v kat. území obce Semerovo. Celková dĺžka vybudovaného vodovodného potrubia je 13,012 km, s možnosťou pripojenia každého obytného domu. Stav v zásobovaní obce vodou je vyhovujúci z hľadiska hygienického i z hľadiska zvyšovania životnej úrovne.

V obci Semerovo v rámci štátnej úlohy Artézske vody Podunajskej nížiny boli v roku 1987 odvrtné dva hydrogeologické. Jeden z nich sa využíva aj dnes pre obyvateľov obce, ktorí si chodia do fliaš načerpať kvalitnú podzemnú vodu, z hľadiska hromadného zásobovania sa voda nepoužíva. V rámci rozvoja podnikateľských aktivít v obci je však predmetom záujmu pre zriadenie stáčačej stanice na fľaškovanie a distribúciu nezávadnej pitnej vody.

Zásobovanie plynom

Obec Semerovo má vybudovaný celoobecný plynovod, každá domácnosť môže byť napojená na plyn, všetky verejné budovy sú splynofikované. Dĺžka plynovodu je 10,8 km a napojená je na regulačky plunu RS1000.

Odkanalizovanie územia

V súčasnom období obec nemá vybudovanú celoobecnú kanalizáciu s príslušnou ČOV. Odpadové vody sú zachytávané v individuálnych žumpách, ktoré technicky ako aj polohovo väčšinou nevyhovujú norme. Rovnako je problematická aj likvidácia splaškových vôd.

Zistený stav v odkanalizovaní odpadových vôd z obce je nevyhovujúci z hľadiska hygienického i ďalšieho rozvoja obce. Tento stav je potrebné riešiť výstavbou celoobecnej kanalizácie a príslušnej ČOV. Bolo vypracované zadanie stavby: „ČOV – SEMEROVO“ a v prvej etape sa rieši výstavba mechanicko – biologickej ČOV. ČOV je navrhnutá v extraviláne obce v blízkosti Branovského potoka. Vybudovanie ČOV je zároveň aj súčasťou verejnoprospešných stavieb VÚC Nitrianskeho samosprávneho kraja a výstavba kanalizácie s plánovaným napojením na ČOV Dvory nad Žitavou je v pláne výstavby Vodárenskej spoločnosti a.s. Nitra

Odvádzanie dažďových vôd:

Obec má vybudované ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd len na niektorých uliciach. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia obce, sú zachytávané systémom odvodňovacích priekop a týmito odvedené do Branovského potoka.

Súčasná likvidácia dažďových vôd je nedostatočná, lebo odvodňovacie priekopy nemajú dostatočnú kapacitu, nie sú udržiavané a tiež je potrebné dobudovať odvodňovacie priekopy, aby nedošlo k zatápaniu časti územia.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je v súčasnej dobe zásobovaná elektrickou energiou z transformovni 22/0,42 kV (11 ks). Tieto transformovne (TS) sú napojené z transformovne TR 110/22 kV Nové Zámky, cez 22 kV vzdušné vedenie č. 251.

Zásobovanie teplom

Najväčší podiel na spotrebe tepla v obci majú individuálne bytové domy. Tieto sú zásobované teplom lokálnymi spotrebičmi alebo malými domovými kotolňami s výkonom od 12,0 kW do 30,0 kW. Objekty sú prevažne splynofikované, niektoré sú ešte na pevné palivo.

2.1.4 Vzdelávanie a kultúra

V obci sa nachádza plnoorganizovaná základná škola, ktorú navštevuje 166 žiakov a materská škola, ktorú navštevuje 39 žiakov. Pedagogický proces zabezpečuje 17 učiteľov. ZŠ je držiteľkou najvyššieho ocenenia v obci : CENY OBCE SEMEROVO za vzornú reprezentáciu obce a výchovno-vzdelávacie aktivity v rokoch 1990 - 2002. Ocenenia Ministra školstva SR na úspešnú expozíciu na výstave Fórum pedagogiky 2004. K rozvoju vzdelávania ďalej slúži aj telocvičňa, družina, vonkajšie športové ihriská a obecná knižnica. Základná škola má rozšírené vyučovanie regionálnej výchovy, je vybavená počítačovou učebňou v rámci projektu INFOVEK. Zároveň je zapojená do projektov Vráťte šport do škôl, Mládež pre budúcnosť, Otvorená škola, Živá príroda, Škola podporujúca zdravie, INFOVEK - Otvorená škola 2004, Otvorená škola - oblasť šport 2003, 2004, Junior Achievement

Slovensko - mládež pre budúcnosť, Enviroprojekt 2004 – MŠ SR, s celoštátnymi oceneniami. Škola má vlastné školské zošity cez projekt COLOMBUS. Súčasťou školy je aj školská jedáleň. Základnú školu navštevujú deti z obce a tiež aj zo susednej obce Čechy obe obce majú vytvorený spoločný obvod základnej školy.

Základná i materská škola sú kapacitne dostatočné, je potrebné dobudovať ich materiálne – technickú základňu. Priestory základnej školy sa využívajú aj pre klubovú, záujmovú a krúžkovú činnosť a sú využívané aj mimo vyučovacích hodín, počas víkendov a aj počas prázdnin. V internetovej učebni sú organizované aj internetové kurzy pre verejnosť, napríklad pre mamičky na materských dovolenkách. Informácie o základnej škole sú na internetových stránkach:

www.semerovo.eu   www.zssemerovo.edu.sk

V obci sa nachádza kultúrny dom s viacúčelovou sálou (cca 350 miest), ktorá je využívaná na organizovanie rôznych spoločenských podujatí, rodinných podujatí a tiež aj ako širokouhlé kino, samostatná klubovňa a kuchyňou s príslušenstvom.

Obec má vybudovanú vlastnú káblovú televíziu s licenciou od Rady SR pre televízne a rozhlasové vysielanie s videotextom a prepojením miestneho rozhlasu do televíznej siete, dočasne zrušené. Káblová televízia má licenciou na retransmisiu 32 nezmenených televíznych programov.

V roku 2002 získala obec ocenenie Ministra životného prostredia SR „Dedina roka 2001“ za rozvoj ľudského potenciálu v oblasti práce s mladou generáciou pri budovaní kultúrno – historického povedomia občanov a otvorenej spoločnosti.

Obec vydala:

Brožúru „Semerovo, stará zemianska obec“ autora Ing. Alexandra REŠKA v roku 1997

Knihu „ 790 rokov od prvej písomnej zmienky o obci Semerovo“ autorky Mgr. Melánie

Kadlečíkovej o histórii a súčasnosti obce v roku 2001.

Pamätnica obce Semerovo

Pohľadnice, odznaky, pexeso a kalendáre

V obci sa nachádzajú objekty dotvárajúce historické prostredie charakterizované ako regionálne kultúrne pamiatky:

Najväčšou pamiatkou obce je Rímsky kameň s torzom nápisu z roku 229 po Kr. z čias Marca Aurélia Severa Alexandra Zbožného. Je umiestnený v múre kostola z vonku a obsahuje nápis, ktorý ako pamiatku eviduje Archeologický ústav Nitra a Podunajské múzeum Komárno.

Ďalej sú to zaujímavosti :

- prvá písomná zmienka o obci je z roku 1210, historická pečať je z roku 1775.
- zaujímavosťou je kopec Hradište - Váraš, pôvodne asi keltská mohyla, sídlo Slovanov, kniežacie hradisko vyplenili starí Maďari, Tatári a Turci, vrátane osady.
- prameň s nezamŕzajúcim jazierkom je vraj pozostatok po rímskych kúpeľoch.
- spustošenú a vypálenú obec v 16. a 17. storočí osídlili poddaní z Myjavy.
- rímskokatolícky barokový kostol z roku 1712,
- zvonica na námestí z roku 1838,
- drevené stĺpové náhrobníky na cintoríne,
- sochy svätých z rokov 1836 -1838.
- židovský cintorín, ktorý sa spomína už v roku 1777, pod patronátom obce bol obnovený a je udržiavaný od roku 1995. Medzi rarity cintorína patrí náhrobný kameň s odkazom pre budúcnosť a náhrobný kameň rabína Isaca Breuera pochovaného v roku 1852, ktorého hrob pravidelne navštevujú prapravnuci rabíni z Londýna a USA.

- medzinárodný partner: Obec ŠATOV, Česká republika od 16. 7. 1977

- Symboly obce sú schválené Heraldickou komisiou SR
pod signatúrou - HR : 383 / S - 154/97 z 22. 12. 1997 obec používa aj logo.

- Obec uložila posolstvo s dokumentmi o histórii, súčasnosti obce a Slovenska pre generácie v 22. a 23. storočí do základného kameňa novej zvonice a do Oblastného archívu v Nitre so sídlom v Ivanke pri Nitre.

Významné osobnosti obce z histórie :

Rímskokatolícky kňazi, ktorí pôsobili a sú pochovaní v Semerove:

Ján Zaklukál,(nar.1807 v Kosztolcz - MR), založil v obci elementárnu školu a prvé združenie vlastníkov pôdy v roku 1840, publikoval v Spolku sv. Vojtecha v Trnave, 33 rokov bol kňazom v Semerove, zomrel v r.1871.

Anton Kršák,(nar.1769 Námestovo), od r. 1793 pracoval v bernolákovskom hnutí ako člen Slovenského učeného tovarišstva, bol prísediacim súdnej tabule Komárňanskej stolice, 13 rokov bol kňazom v Semerove, zomrel v r. 1828.

Štefan Chovanec,(nar.1840 Bohdanovce), spoluzakladateľ Matice slovenskej v Martine a Slovenského katolíckeho patronátneho gymnázia v Kláštore pod Znievom, od r. 1871 člen výboru Spolku sv. Vojtecha až do smrti v r. 1878, 7 rokov bol kňazom v Semerove,

Imrich Adamovich(nar. 1843 Morvach - Chorvátsko), kňaz, archeológ, historik, 42 rokov bol kňazom v Semerove, zomrel v r. 1920.

Rodákom je akad. mal. Ctibor Krčmár,(nar. 1924 v Semerove). Výtvarné vzdelanie získaval u G. Mallého v Bratislave, v Prahe u profesorov P. Dilingeru a K. Müllera, V. Sychru, venoval sa maľbe, grafike a modelovaniu.. Zomrel v r. 1994 v Piešťanoch.

Územie obce, ani jej časti nie sú vyhlásené za pamiatkovo chránené. Na území obce Semerovo sa nenachádza žiadna kultúrna pamiatka evidovaná v ÚZKP. Archeologický ústav SAV Nitra v katastrálnom území obce eviduje archeologické náleziská a ojedinelé nálezy. Tieto lokality sa nachádzajú v intraviláne i extraviláne obce.

V obci sa nachádzajú obecné parky, ktorý je výrazným prvkom obce. Celková výmera verejnej zelene je 6,8 ha, z toho parková tvorí 4,4 ha.

Obec má vytvorenú aj internetovú stránku www.tourist-channel.sk/semerovo. Návštevník stránky tu nájde informácie o súčasnosti a histórii obce, organizovaných podujatiach, radiacom aparáte obce, kontakty i sprievodné fotografie. Informácie o obci sú aj na stránke www.obce.info.sk a pripravuje samostatnú stránku : www.semerovo.sk

2.1.5 Životné prostredie

Ovzdušie - je zaťažované základnými znečisťujúcimi látkami - tuhými, prachovými a plynými exhalátmi. Postupnou plynifikáciou jednotlivých tepelných zdrojov a vytvorením izolačnej zelene okolo výrobných areálov je predpoklad eliminácie týchto emisií. Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí záujmové územie medzi zaťažené oblasti.

Vodstvo - významný podiel na znečisťovaní povrchových vôd majú neodkanalizované sídla, výrobné prevádzky, farmy živočíšnej výroby, skládky priemyselných a komunálnych odpadov. V obci je vybudovaný vodovod a predpokladá sa vybudovanie ČOV a kanalizácie. Stav v zásobovaní obce vodou je vyhovujúci z hľadiska hygienického i z hľadiska zvyšovania životnej úrovne.

Pôda - dlhodobým pôsobením intenzifikačných faktorov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite všetky druhy pôd. Devastáciu a znečisťovanie hornej vrstvy litosféry a reliéfu spôsobujú aj divoké skládky odpadu.

Hluk - najväčšími zdrojmi hluku na území obce je cestná doprava, najmä však priesťah štátnej cesty III/50816

Žiarenie – radónové riziko - v okrese Nové Zámky bolo nízke radónové riziko zistené nad celým územím okresu. Stredná kategória radónového rizika sa vyskytuje nad riečnymi sedimentmi Hrona a nad pahorkatinou Burdy východne od Štúrova.

Odpadové hospodárstvo - pri riešení problematiky zneškodňovania komunálnych odpadov z územia obce sa vychádza z cieľov Okresnej koncepcie odpadového hospodárstva ako i spracovaného Programu odpadového hospodárstva obce Semerovo a zároveň aj Všeobecného záväzného nariadenia obce na likvidáciu odpadu.

Tuhý komunálny odpad je v obci zbieraný do vlastných nádob a 6 veľkokapacitných kontajnerov. Odvoz zabezpečuje firma Branos s.r.o. jedenkrát za 7 dní na regionálnu skládku TKO Kolta. Zber nebezpečného odpadu sa zabezpečuje podľa potreby, ako aj separovaný zber odpadu so zmluvným partnerom ENZO spol. s r.o..

Je potrebné trvalo sledovať a odstraňovať divoké skládky komunálneho odpadu – hlavne na území bývalej tehelne.

Ochrana prírody a krajiny štruktúry - podkladmi pre danú problematiku sú:- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Nové Zámky, spracovala SAŽP Nitra v roku 1995 a VÚC Nitrianskeho kraja

V zozname záujmových lokalít štátnej ochrany prírody sú uvedené v RÚSES okresu Nové Zámky :

č. 54 - Lesné porasty pri Barďoňove, Čechy, Semerovo,

č. 58 – Vodná nádrž Semerovo

IK SKEUV 0086 Krivé hrabiny pripravovaná lokalita chránenej európskej lokality kataster obcí Semerovo - Čechy výmera 125,9 ha cieľ zachovanie biotopov : Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy, Panónske-balkánske cerové lesy, Eurosibírske-dubové lesy na spraši a piesku - stupeň ochrany 4.

Biocentrá

- Háj + Chrbty - biocentrum regionálneho významu č.1 - v riešenom území sa nachádza len južná polovica biocentra. Rozsiahly les na strmom severozápadnom svahu navzájom susediacich pahorkov na ľavom brehu Branovského potoka. Na južnom i severnom okraji prechádza biocentrum do zatrávnených veľkoplošných vinohradov.

- Plaťovská agátina + Hoba - biocentrum miestneho významu č.2

Dve enklávy lesa v tesnom susedstve na strmých svahoch pahorka Hoba ihneď za katastrálnou hranicou v k.ú. Čechy. Druhové zloženie - agát biely.

- Mokraď pod vinicami - terénna depresia v susedstve termálneho prameňa porastená mokraďovou vegetáciou.

- Vodná nádrž Semerovo, úsek Branovského potoka v intraviláne po ohyb smerom na sever, príhľadá lesíky, mokrade a TTP - vodná nádrž slúžila niekedy na závlahy, dnes sa tu chovajú ryby. Kombinácia vodnej nádrže s trstovými porastmi je vhodná pre oddych vodných vtákov a pre rozmnožovanie vodných vtákov a obojživelníkov.

- Hospodársky dvor PD - hospodársky dvor poľnohospodárskeho podniku s rozsiahlymi trávnatými plochami medzi hospodárskymi budovami. Po obvode dvora sú miestami vysadené stromy.

- Lapošina

- Lesík na Sibíri

- Lesík nad Branovom - agátový lesík na svahu nad údolím Branovského potoka.

- Vodná nádrž Branovo - vodná nádrž pôvodne určená na zavlažovanie.

- Lesík nad Sarcovým potokom - agátový lesík na svahu nad občasným tokom Sarcového potoka tesne pod jeho prameňom.

- Lesík v Sarcovskej doline - agátové lesíky na severozápadných svahoch Sarcovskej doliny.

- IK SKEUV 0086 Krivé hrabiny pripravovaná lokalita chránenej európskej lokality kataster obcí Semerovo - Čechy výmera 125,9 ha cieľ zachovanie biotopov : Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy, Panónske-balkánske cerové lesy, Eurosibírske-dubové lesy na spraši a piesku - stupeň ochrany 4.

Biokoridory

- Branovský potok (biokoridor regionálneho významu - BKR)
- Lovčiansky potok (BKR č. 2.).
- Sarcovský potok (BKR č. 3.).
- Poľná cesta Sarcov-VN Semerovo (BKL č. 4.).
- Batov (BKL č. 5.)

Verejná zeleň

Možno konštatovať, že obec patrí medzi najupravenejšie obce okresu Nové Zámky. V obci sa nachádzajú vzorne upravené ostrovy verejnej zelene – parky a zelené plochy nachádzajúce sa v celej obci, ako i bohatá uličná zeleň. Parky bezprostredne nadväzujú na zariadenia občianskej vybavenosti. Medzi významné krajnotvorné prvky v danom regióne patrí aj Branovský potok a rybník, so svojou pobrežnou zeleňou. Súčasťou obce je prítomnosť lesa včleneného do stredu obce, aj keď jeho využitie pre rekreačné účely vzhľadom na zložitost' terénnych podmienok nie je možné.

2.2 Analýza realizovaných opatrení (1990 – 2003)

Obce v SR nadobudli právnu subjektivitu zákonom 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, preto sa zaoberáme opatreniami v smere rozvoja obce realizovanými od roku 1990.

oblasť občianskej vybavenosti:

- v roku 1990 bola zahájená výstavba I. a II. etapy vodovodu. Zároveň pokračovala výstavba výtlačného vodovodného potrubia od vodojemu vo Veľkých Lovciach cez pozemky štátneho majetku k budúcemu semerovskému vodojemu. V roku 1997 bol vodovod úplne dokončený. Celkové náklady na výstavbu predstavovali 13,5 mil. Sk. Boli použité prostriedky zo Štátneho fondu životného prostredia SR, Ministerstva financií SR, Štátneho vodohospodárskeho fondu SR a bankový úver.
- v roku 1990 bol schválený Generel plynofikácie a bola zrealizovaná I. etapa plynofikácie. Následne bola vybudovaná II. etapa plynofikácie v dĺžke 2,5 km. V roku 1997 bola dokončená III. etapa plynofikácie obce. Celková výstavba plynovodu si vyžiadala 10,4 mil. Sk. Boli použité prostriedky z dotácie zo Štátneho fondu životného prostredia SR a prostriedky úveru obce.
- výstavba 5 bytových jednotiek nájomných bytov s použitím dotácie zo Štátneho fondu rozvoja bývania a Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR,
- výstavba regulačky plynu z vysokého na stredný tlak,
- budovanie asfaltovej cesty v uličke,
- výstavba kamennej prístupovej cesty k osade Červený majer,
- ukončenie prvej časti asfaltovej cesty k osade Červený majer,
- generálna oprava elektrického vedenia na osade Červený majer,
- obnova 12 km miestnych komunikácií a chodníkov živicovým kobercom.

oblasť školstva a zdravotníctva

- splynofikovanie kotolne základnej školy s príspevkom obce 50 %,
- splynofikovanie zdravotného strediska,
- splynofikovanie materskej školy,
- vybudovanie chodníkov v areáli školy,
- generálna oprava kanalizácie školských budov realizovaná z prostriedkov štátneho rozpočtu.

oblasť kultúry

- vybudovanie káblovej televízie aj s vlastným televíznym vysielaním na Infokanáli káblovej televízie. Od roku 1993 sa zasadnutia Obecného zastupiteľstva vysielajú v priamom prenose s telefonickým spojením do rokovacej sály. V roku 1994 získala obec aj licencie od Rady SR pre televízne a rozhlasové vysielanie.
- dokončenie generálnej opravy miestneho kultúrneho strediska,
- dokončenie opravy sochy sv. Jána Nepomuckého a zvonice,

- oprava drevenej sochy Panny Márie s Ježiškom z 18. storočia, z ktorej bol vyrobený aj odliatok umiestnený na priečelí kostola,
- rekonštrukcia areálu futbalového klubu, ktorý bol zničený povodňou. Zároveň bola vybudovaná oceľová tribúna s bariérovou ohradou a bola rozšírená hracia plocha štadióna.
- obnova fasády kostola,
- splynofikovanie miestneho kultúrneho strediska,
- rekonštrukcia strešnej krytiny a prístavby prístrešku domu smútku,
- výstavba novej zvonice pri rímskokatolíckom kostole
- uloženie posolstva pre generácie v 22. a 23. storočí do základného kameňa novej zvonice a uložené aj v Oblastnom archíve v Ivanke pri Nitre.

služby

- prevedenie generálnej opravy budovy obecného úradu,
- výstavba oplotenia cintorína,
- dokončenie opravy požiarnej zbrojnice,
- vybudovanie chodníkov na cintoríne,
- vybudovanie chodníkov pri kultúrnom dome,
- vypracovanie územného plánu obce s príspevkom Slovenskej agentúry životného prostredia SR,
- vypracovanie Plánu rozvoja obce Semerovo,
- vypracovanie projektu na spracovanie projektovej dokumentácie rekonštrukcie školských budov,
- vypracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu miestnych komunikácií,
- vytvorenie internetovej stránky obce,
- zabezpečenie signálu mobilných operátorov.

Z aktivít, ktoré realizovala obec od roku 1990 vyplýva jej zameranie na riešenie predovšetkým otázok základnej vybavenosti a riešenie akútnych problémov, neriešením ktorých by sa rozvinuli ďalšie problémy. Obec riešila v prvom rade otázky základného vybavenia infraštruktúrou v snahe nezaostať, ale naopak, na základe dobudovania základnej občianskej vybavenosti rozvíjať ďalšie služby. Realizáciou aktivít bola dosiahnutá takmer kompletná občianska vybavenosť, nová sieť nízkeho napätia, 12 km kvalitných miestnych komunikácií, zabezpečenie signálu mobilných operátorov, vybudovanie miestnej televíznej siete, 5 nových bytových jednotiek. Boli rekonštruované a opravené viaceré pamiatky a kultúrne stredisko, vybudované chodníky. Celkovo pôsobí obec upravene. Základná škola, materská škola a zdravotné stredisko boli splynofikované. Základná škola je vybavená počítačovou učebňou a zapája sa do rôznych projektov. Bol vybudovaný futbalový štadión a športový areál s ihriskami.

Ďalej bol v roku 2003 vypracovaný Územný plán obce Semerovo a v tom istom roku aj Plán rozvoja obce Semerovo, čo dokazuje snahu obce o systematický a programový rozvoj územia a zároveň tak nadväzuje na rozvojové trendy v súlade s európskou politikou. Obec začala vypracovávať projekty a teda rozvinula snahu o získavanie prostriedkov únie, čo je pozitívnym základom ďalšieho rozvoja. Zároveň účasťou obce v rôznych projektoch a programoch (napr. v Programe obnovy dediny), vytvorením internetovej stránky a funkčnou miestnou televíziou si obec buduje pozitívny imidž.

Nesporne pozitívnym prínosom všetkých realizovaných aktivít je nadobudnutie skúseností manažmentu v obce v oblasti prípravy, riadenia i následného vyúčtovania veľkých i menších projektov v rôznych oblastiach. Rovnako aj skúsenosti v oblasti prípravy a realizácie verejného obstarávania a vybudované personálne i administratívne kapacity obce.

Všetky tieto aktivity sú jednoznačným prínosom pre obec a jej obyvateľov, avšak boli realizované na základe vyplývajúcich potrieb a nevyhnutnosti. Strategické plánovanie na komunálnej úrovni je u nás zatiaľ málo rozšírené a v Semerove ho čiastočne nahrádza Plán rozvoja obce Semerovo. Avšak práve vypracovaný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je jednou z podmienok uchádzania sa prostriedky zo štrukturálnych fondov na

základe konkrétnych a detailne pripravených projektov v zmysle požiadaviek riadiacich orgánov jednotlivých operačných programov.

2.3 SWOT analýza územia obce Semerovo

Silné stránky

- + polohový potenciál s väzbami na významné regionálne centrá SR – Semerovo sa nachádza na juhoslovenskej rozvojovej osi Nové Zámky – Šahy -Veľký Krtíš,
- + zároveň má významnú geopolitickú polohu – je súčasťou Euroregiónu Váh – Dunaj – Ipeľ,
- + katastrálnym územím bude prechádzať plánovaná rýchlostná komunikácia a schválená Územným plánom VÚC Nitrianskeho kraja
- + vypracovaný Územný plán obce a Plán rozvoja obce,
- + schválené plochy a pozemky na priemyselnú zástavbu a priemyselné parky so známymi vlastníkmi týchto navrhovaných pozemkov, schválená Územným plánom VÚC Nitrianskeho kraja ,
- + vybudovaná celoobecná plynofikácia a vodovod,
- + dostatočne rozvinuté služby pre miestne obyvateľstvo a chalupárov,
- + dobré klimatické podmienky a vysoký produkčný potenciál poľnohospodárskej pôdy,
- + kvalitný ľudský potenciál prezentovaný súčasnou vekovou štruktúrou a ekonomickou aktivitou,
- + úspešná základná škola s predpokladmi jej zachovania,
- + budovanie pozitívneho imidžu obce účasťou v projektoch a programoch, vlastnou televíziou, internetovou stránkou,
- + príprava projektov na získanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ a teda nadobúdanie skúseností v projektovej oblasti,
- + skúsenosti s realizáciou veľkých projektov,
- + existujúci potenciál pre budovanie priemyselných parkov,
- + existujúce rozpracované plány výstavby stáčarne vody
- + existujúce plány výstavby penziónu s kapacitou 200 lôžok (150 pre osamelých a opustených občanov a 50 pre turistiku – Podhajská)
- + vybudovaná sieť pevných miestnych komunikácií,
- + dostatok voľných pozemkov na bytovú výstavbu
- + separovanie odpadu
- + výborné environmentálne povedomie občanov vďaka aktivitám základnej školy a obce.

Slabé stránky

- + vysoká nezamestnanosť a nízka podnikateľská aktivita,
- + nedostatočné využívanie potenciálu vidieka predovšetkým v oblasti cestovného ruchu, nedostatočná vybudovanosť supraštruktúry cestovného ruchu, slabá úroveň marketingu v tejto oblasti,

- + nevybudovaná kanalizácia a ČOV,
- + nepriaznivý demografický vývoj, výhľadové starnutie obyvateľstva s dopadom na znižovanie vlastných zdrojov pracovnej sily,
- + neexistencia ubytovacích zariadení ani opatrovateľskej služby pre prestárlych obyvateľov obce,
- + nedoriešený ROEP,
- + existencia divokej skládky odpadu v bývalej tehelni,

Príležitosti

- + rozvoj malého a stredného podnikania založený na zdrojoch vidieka (cestovný ruch, remeslá, vidiecka turistika, poľnohospodárska výroba, spracovateľský priemysel),
- + rast ekonomickej a exportnej výkonnosti elektrotechnického priemyslu v regióne za účasti zahraničného kapitálu - zvyšovanie príjmov ľudí pracujúcich v priemyselných areáloch blízkych miest, ktorí tvoria významnú časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva,
- + vybudovanie priemyselného parku s charakterom nadregionálneho až celoštátneho významu v Nových Zámkoch, ktorý je zahrnutý v územnoplánovacej dokumentácii Nitrianskeho samosprávneho kraja. Tým sa vytvoria príležitosti pre zamestnanie aj obyvateľov obce a zároveň aj príležitosti pre subdodávky menších firiem potenciálne situovaných v obci,
- + vybudovanie priemyselného parku s charakterom nadregionálneho v Semerove možnosť zástavby až 150 ha v obci, ktorý je zahrnutý v územnoplánovacej dokumentácii Nitrianskeho samosprávneho kraja. Tým sa vytvoria príležitosti pre zamestnanie aj obyvateľov obce a zároveň aj príležitosti pre subdodávky menších firiem potenciálne situovaných v obci,
- + lepšie využívanie ľudského, materiálneho a prírodného potenciálu pre rozvoj ekonomických a sociálnych aktivít,
- + využívanie bohatého potenciálu obce a jej okolia pre rozvoj cestovného ruchu, rozvoj atraktivít pre cestovný ruch a zlepšenie informovanosti v tejto oblasti (motokros, cyklotrasa, vínna turistika, rybárstvo),
- + získavanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ,
- + podpora bytovej výstavby,
- + ROEP.

Ohrozenia

- ! nedostatok finančných zdrojov na podporu malého a stredného podnikania,
- ! nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu investičných projektov v technickej a sociálnej infraštruktúre,
- ! nedobytnosť finančných zdrojov z projektov EÚ aj napriek skutočnosti, že obec ako jedna z mála v okrese Nové Zámky má schválený /zemný plán obce a Plán rozvoja obce, ktoré majú byť prvým predpokladom úspešných projektov EÚ,
- ! alokácia investičných zámerov mimo územia obce,

! znižovanie konkurencieschopnosti výrobkov už lokalizovaných priemyselných odvetví v regióne, zvyšovanie nezamestnanosti,

! emigrácia tvorivej demografickej zložky, odliv kvalifikovaných pracovných síl,

! zvýšenie ekologického zaťaženia územia najmä z titulu záberu plôch pre priemyselný park a bytovú výstavbu na úkor zelene a poľnohospodárskej pôdy.

2.4 Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja obce Semerovo vychádzajú zo predchádzajúcich analýz.

Kľúčové disparity rozvoja obce Semerovo:

- v **hospodárskej oblasti** je kľúčovou disparitou najmä pomerne vysoká nezamestnanosť, ďalej nedostatok podnikateľskej činnosti a následne i pracovných príležitostí. Na situáciu vplyva predovšetkým nedostatok financií, nedostatočná informovanosť obyvateľstva ale aj nízka efektivita poľnohospodárskej výroby. Ďalej je nedostatočne využívaný disponibilný potenciál obce v cestovnom ruchu. Z disparít následne vyplývajú nízke príjmy obyvateľstva.

- v oblasti **ľudských zdrojov** patrí ku kľúčovým disparitám slabšia vzdelanostná úroveň obyvateľov obce. Zároveň ohrozuje obec aj výhľadové starnutie populácie, keďže v najbližšom desaťročí pomerne silne vzrastie podiel obyvateľov v poproduktívnom veku. Súčasný priemerný vek obyvateľov obce je 38,6 rokov.

- nedobudovaná **technická infraštruktúra** – chýbajúca kanalizácia a ČOV môže byť istým obmedzením v snahe rozvoja multifunkčného poľnohospodárstva, budovania priemyselnej zóny, rovnako však aj v oblasti zvyšovania kvality života obyvateľov obce.

- v **sociálnej sfére** dominujú problémy spojené hlavne s nezamestnanosťou, nedostatočnou starostlivosťou štátu o riešenie sociálnych problémov občanov a poklesom životnej úrovne, problémy súvisiace so zabezpečovaním sociálnych služieb, absencia základných sociálnych zariadení pre starších obyvateľov. Z demografického hľadiska sa očakáva prudké zvýšenie obyvateľov v poproduktívnom veku, čo si vyžaduje adekvátne sociálne služby.

- problémy **životného prostredia** sa nepociťujú ako zásadné, výrazné. Dominujú hlavne problém týkajúci sa divokej skládky odpadu v bývalej tehelni.

Hlavné faktory rozvoja obce Semerovo:

- **využívanie disponibilného potenciálu** v oblastiach:

- *cestovného ruchu* – existujúci prírodný, kultúrny, ľudský i dopravný potenciál obce a jej okolia možno efektívne využiť v oblasti rozvoja vínnej turistiky a remesiel (napojenie sa na Nitriansku vínnu cestu, rozvoj agroturistiky), rozvoja kultúrnych atrakcií obce, využitia existujúcich cyklotrás i blízkych turistických atrakcií (termálne kúpalisko Podhájska, kúpalisko a poznávací turizmus v Nových Zámkoch, ...), využitie miestneho rybníka, vytvorenia možností pre fakultatívne výlety z cestovných cieľov regiónu.

- *ľudských zdrojov* – existujúce disponibilné ľudské zdroje možno efektívne využiť na podporu rozvoja terciárnej sféry podporou rozvoja podnikania (vzdelávanie, kurzy, školenia, pomoc pri vypracovávaní projektov, rozšírenie internetovej gramotnosti). Dobudovanie už aj tak výborného materiálne – technického vybavenia školy.

- *sociálnych vecí* - podporovanie poskytovania sociálnych služieb na báze menších rodinných zariadení a domácej opatrovateľskej služby. Tým bude podporená zamestnanosť, služby a vyriešená otázka budúcej starostlivosti o prestárlych obyvateľov obce. Vybudovanie plánovaného penziónu

- *hospodárstva* – zváženie možnosti umiestnenia priemyselného parku na základe odborného odporúčania (štúdie). Dôležitým faktorom rozvoja je aj vybudovanie plánovaného priemyselného parku v lokalite Nových Zámkov, čo vytvára priestor pre zamestnanie obyvateľov obce a možnosti subdodávok pre menšie firmy potenciálne situované v území obce. Využitie disponibilného potenciálu voľných plôch pre umiestnenie firiem. Zároveň aj využitie priestorov zdevastovanej tehelne a využitie vrtov artézkej vody na prevádzku stáčarne vody a ďalšie plochy na priemyselnú zástavbu schválené v Územnom pláne obce.

Prínosom využívania existujúceho disponibilného potenciálu obce je znižovanie nezamestnanosti, rozvoj služieb, zvyšovanie kvalifikácie ľudských zdrojov, posilnenie konkurencieschopnosti a výkonnosti ekonomiky obce rozvojom podnikateľského prostredia s osobitným zreteľom na využívanie lokálnych zdrojov. Zároveň sa tým podporuje zvyšovanie kvality života obyvateľov.

- **rozvoj technickej a sociálnej infraštruktúry** – dobudovaním technickej infraštruktúry, budovaním služieb, rozvojom zamestnanosti, rozvojom bytovej výstavby a vytvorením kvalitného prostredia pre život sa vytvárajú podmienky pre to, aby sa obec stala príťažlivou pre nových obyvateľov obce, predovšetkým mladých ľudí a mladých rodín, čo pozitívne vplýva na negatívnu demografickú charakteristiku obce

- **rozvoj multifunkčného poľnohospodárstva** je zameraný na uchovávanie kvality a kultúry vidieckeho života a efektívnejšie využitie vysokého produkčného potenciálu poľnohospodárskej pôdy reštrukturalizáciou rastlinnej i živočíšnej výroby v súlade s potrebami rozvoja tradičného potravinárskeho priemyslu.

- **ochrana životného prostredia obce** – vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja ochrany a tvorby krajiny, z potreby znižovať a obmedzovať negatívne dopady ľudskej činnosti na zložky životného prostredia, a z potreby rozširovania a skvalitňovania environmentálneho povedomia.

- **budovanie pozitívneho imidžu obce** – účasťou v rôznych programoch a projektoch, zvyšovanie informovanosti prostredníctvom internetu a televízie, propagácia obce,

3. Rozvojová stratégia

3.1 Globálny cieľ, špecifické ciele, priority, opatrenia a aktivity

Globálny cieľ: Semerovo - obec spokojných obyvateľov a návštevníkov s konkurencieschopnou ekonomikou rešpektujúcou princípy trvalo udržateľného rozvoja vidieka.

Špecifické ciele:

- I. Rozvoj ľudských zdrojov
- II. Budovanie a rozvoj občianskej vybavenosti
- III. Rozvoj podnikania a cestovného ruchu
- IV. Rozvoj poľnohospodárskej výroby a agroturistiky

I. Rozvoj ľudských zdrojov

Špecifický cieľ bol vyprofilovaný na základe skutočnosti, že ľudský faktor je zdrojom nenahraditeľným a jedinečným, zároveň na základe potreby posilniť jeho kapacity formou zvyšovania vzdelanosti a budovaním vhodných sociálnych podmienok pre život v obci.

Priorita 1 Rozvoj ľudského potenciálu a optimalizácia sociálnych služieb podľa potrieb obce

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva je jedným zo základných faktorov celkovej atraktivity obce pre potenciálnych investorov, umožňuje prispôbenie sa ekonomicky aktívnych obyvateľov novým ekonomickým a technologickým požiadavkám. Zvyšovanie vzdelanostnej

úrovne predpokladá znižovanie nezamestnanosti rozvojom adaptability pracovnej sily. Súčasťou špecifického cieľa je aj zvyšovanie kvalifikácie zamestnaných obyvateľov a zároveň aj zabezpečenie dostupného systému sociálnej starostlivosti v zmysle starostlivosti o starších, osamelých a opustených obyvateľov obce, ale zároveň aj starostlivosti o mladé rodiny a vytvorenie predpokladov pre zabezpečenie ich základnej potreby bývania.

Funkčná základná škola v obci, ako základný predpoklad rozvoja vzdelávania, disponuje priestormi, ktoré by mohli slúžiť na organizovanie odborných krúžkov po vyučovaní, počítačových a jazykových kurzov pre deti i dospelých podľa vyprofilovaných požiadaviek. Zároveň vybudovaním systému modernej a zdravej výučby sa vytvárajú predpoklady efektívneho rozvoja ľudských zdrojov a teda i zabezpečenia globálneho cieľa.

Opatrenie 1.1 Rozvoj rôznych typov vzdelávania s dôrazom na zvýšenie adaptability pracovnej sily.

Aktivity

- Otvorená škola – rozšírenie učebne INFOVEK a jej sprístupnenie všetkým občanom obce po vyučovaní. **Zdroj: fondy EU, verejné zdroje**
- Anglický jazyk pre každého – získanie slovnej zásoby a základov anglického jazyka pre občanov **Zdroj: fondy EU, verejné zdroje**
- Európa a ja – podpora zvýšenia vedomostí o EÚ, budovanie národnej hrdosti, regionálna výchova **Zdroj: verejné zdroje**
- Environmentálna výchova – európsky program živej prírody **Zdroj: verejné zdroje**
- Zdravá škola – vytváranie zdravých podmienok pre žiakov **Zdroj: verejné zdroje**
- Európsky deň rodičov a detí – vytváranie priaznivých podmienok pre spoluprácu rodičov a školy **Zdroj: verejné zdroje**

Opatrenie 1.2 Budovanie zariadení sociálnych služieb

Aktivity

- Vybudovanie stanice opatrovateľskej služby - doplnenie občianskej vybavenosti obce so zámerom zabezpečenia starostlivosti o prestárlych, opustených a osamelých obyvateľov obce. **Zdroj: fondy EU, Družstvo Solaris + súkromné prostriedky**

Opatrenie 1.3 Podpora budovania bývania

Aktivity:

- Výstavba nájomných bytov a domov v osobnom vlastníctve – výstavba 24 bytových jednotiek **Zdroj: ŠFRB, verejné zdroje**

Budovanie a rozvoj občianskej vybavenosti

Rozvoj infraštruktúry je jedným zo základných predpokladov rozvoja každej obce a výrazne ovplyvňuje hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva. V nadväznosti na globálny cieľ je teda jedným zo základných prvkov, pretože nedostatočná infraštruktúra je limitujúcim faktorom pre akýkoľvek spôsob rozvoja územia.

Priorita 2 Rozvoj občianskej infraštruktúry

Dobudovaním školských zariadení sa vytvárajú základné materiálne – technické predpoklady pre efektívny rozvoj vzdelávania a zvyšuje sa kvalita života v obci. Budovanie infraštruktúry informačnej spoločnosti je jedným zo základných predpokladov budovania sofistikovanej spoločnosti. V súčasnosti je jednoducho nevyhnutnosťou rozvoja.

Opatrenie 2.1 Budovanie a rozvoj infraštruktúry školstva a kultúry

Aktivity

- Generálna oprava školských budov **Zdroj: fondy EU, verejné zdroje**
- Rekonštrukcia školského športového areálu **Zdroj: fondy EU, verejné zdroje**

- Rekonštrukcia miestneho športového areálu Zdroj: fondy EU, verejné zdroje
- Generálna oprava miestneho kultúrneho strediska Zdroj: fondy EU, verejné zdroje
- Záchrana historickej hasičskej zbrojnice Zdroj: verejné zdroje
- Generálna oprava budovy samosprávy Zdroj: fondy EU, verejné zdroje

Opatrenie 2.2 Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor

Aktivity

- Rozšírenie telekomunikačnej siete – ukončenie Zdroj: Slovak Telekom
- Digitalizácia siete a ústredne ST pre zlepšenie vybavenosti obce Zdroj: Slovak Telekom
- Informačný systém obce Zdroj: fondy EU, verejné zdroje
- Pripojenie knižnice na internet – sprístupnenie internetu pre širokú verejnosť Zdroj: fondy EU, verejné zdroje
- Výmena 4 trafostaníc a vybudovanie 1 novej Zdroj: Slovenské elektrárne a.s.
- Výmena elektrického rozvodu obce Zdroj: Slovenské elektrárne a.s

Priorita 3 Budovanie a rozvoj dopravnej infraštruktúry

Dobudovaním cestnej infraštruktúry, ktorej hlavným poslaním je uspokojovanie dopravných potrieb sa predpokladá zlepšenie dopravnej obslužnosti obce a zvýšenie bezpečnosti cestnej dopravy a teda i zvýšenie kvality života obyvateľov obce. Kvalita dopravnej infraštruktúry má značný vplyv aj na rozhodovanie o umiestňovaní investícií, rovnako však aj pre rozvoj cestovného ruchu.

Opatrenie 3.1 Modernizácia a rozvoj infraštruktúry cestnej dopravy

Aktivity

- Výmena autobusových čakární a vybudovanie odstavných parkovísk Zdroj: verejný zdroj
- Oprava a budovanie miestnych komunikácií a chodníkov – upraviť povrchy miestnych komunikácií v dĺžke 7 km, vybudovať 4 km miestnych komunikácií a 2 km chodníka, vybudovanie lávok Zdroj: fondy EU, verejné zdroje

Priorita 4 Budovanie a rozvoj environmentálnej infraštruktúry

Nezávadnú likvidáciu odpadových vôd je potrebné zabezpečiť napojením sídiel na kanalizačnú sústavu a ČOV. Zároveň je potrebné vybudovať rozvod verejného vodovodu pitnej vody na osade Červený Majer. Dôležitým prvkom je aj zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce, zvyšovanie zodpovednosti jednotlivca za stav životného prostredia skvalitňovaním nakladania s odpadom, s dôrazom na rozšírenie separovaného zberu, zlepšením čistoty verejných priestorov a udržiavaním a podporovaním vidieckeho charakteru obce, ako predpokladu trvalo udržateľného rozvoja. Minimalizovanie produkcie odpadov, zabezpečenie systému a spôsobu jeho uskladnenia pomáha vytvárať objektívnu mieru kontroly tvorby odpadov, a teda pozitívne vplýva na životné prostredie obce.

Opatrenie 4. 1 Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd

Aktivity

- ČOV a kanalizácia obce – projekt a realizácia Zdroj: fondy EU, Vodárenská spoločnosť a.s Nitra
- Vybudovanie vodného zdroja a rozvodu nezávadnej pitnej vody na osade Červený Majer Zdroj: fondy EU, verejné zdroje
- Vybudovanie melioračných odvodňovacích rigolov Zdroj: fondy EU

Opatrenie 4.2 Znižovanie množstva a zhodnocovanie odpadov, efektívna a ekologická likvidácia nevyužitých odpadov

Aktivity

- Stredisko separovaného zberu komunálneho odpadu Zdroj: fondy EU, verejné zdroje
- Odstránenie divokých skládok odpadu Zdroj: fondy EU, verejné zdroje

Opatrenie 4.3 Ochrana, zlepšenie a obnova prírodného prostredia

Aktivity

- Revitalizácia prameňov artézskych studní – sfunkčnenie studne ako zásobárne nezávadnej pitnej vody **Zdroj: fondy EU, súkromné prostriedky**
- Revitalizácia nelegálnej skládky odpadu v starej tehelni **Zdroj: fondy EU, verejné prostriedky**

II. Rozvoj podnikania a cestovného ruchu

Priorita 5 Posilnenie konkurencieschopnosti a výkonnosti hospodárstva obce s využitím rozvoja domáceho potenciálu.

Intenzívnejšie využívanie existujúceho disponibilného potenciálu obce vyvolá efekty prejavujúce sa v znižovaní nezamestnanosti, rozvoji služieb, posilnení konkurencieschopnosti a výkonnosti ekonomiky obce rozvojom podnikateľského prostredia. Zároveň tým podporí zvyšovanie kvality života obyvateľov obce.

Disponibilný potenciál obce v cestovnom ruchu je potrebné zamerať na aktivity, ktoré predstavujú najväčšie šance uspieť na trhu cestovného ruchu, vhodne ich dopracovať, začleniť do komplexnej ponuky a podporiť efektívnym marketingom. Obec má vhodný polohový, prírodný i kultúrny potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, disponuje vhodnými podmienkami pre rozvoj fakultatívnych výletov, cykloturistiky, vínnej turistiky i agroturistiky. Plánovaný rozvoj cestovného ruchu si bude vyžadovať intenzívne zapojenie voľných pracovných síl do služieb, a tak napomáhať pri riešení najväčšieho sociálneho problému obce - vysokej miery nezamestnanosti. V nadväznosti na ostatné priority a opatrenia je potrebné pre rozvoj cestovného ruchu:

- rozvíjať ľudské zdroje v súlade s potrebami rozvoja cestovného ruchu,
- dobudovať potrebnú infraštruktúru pre rozvoj cestovného ruchu,
- zabezpečiť koordinovanú reklamu a propagáciu cestovného ruchu,

Opatrenie 5.1 Podpora a rozvoj podnikateľského prostredia

Aktivity

- Vypracovanie štúdie na prevádzku stáčarne vody – využitie kvality kojeneckej vody **Zdroj: Fondy EU, súkromné prostriedky**
- Vybudovanie závodu stáčarne vody **Zdroj: fondy EU, súkromné zdroje**
- Štúdia budovania priemyselného parku – vypracovanie štúdie na využitie voľných plôch a kapacitných priestorov na budovanie priemyselného parku **Zdroj: fondy EU**
- Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pôde – vykúpenie pozemkov a ich zabezpečenie na budovanie priemyselného parku **Zdroj: verejné zdroje**
- Vypracovanie nového operátu katastra obce – ROEP **Zdroj: fondy EU, verejné zdroje**
- Vypracovanie štúdie výstavby novej tehelne **Zdroj: fondy EU, súkromné zdroje**
- Výstavba novej tehelne **Zdroj: fondy EU, súkromné zdroje**

Opatrenie 5.2 Budovanie imidžu obce

Aktivity

- Semerovo a jeho ekonomický rozvoj – propagácia obce s jej zvláštnosťami **Zdroj: Obecný rozpočet**
- Vybudovanie zóny oddychu obce využitím prírodných krás **Zdroj: Obecný rozpočet**

Opatrenie 5.3 Dobudovanie rekreačnej infraštruktúry zariadení cestovného ruchu

Aktivity

- Vybudovanie plánovaného turistického penziónu s kapacitou 50 lôžok **Zdroj: fondy EU, súkromné zdroje**

- Rozvoj rybárstva na revitalizovanom rybníku **Zdroj: fondy EU, súkromné zdroje**
- Vybudovanie motokrosovej dráhy v bývalej tehelni **Zdroj: fondy EU, súkromné zdroje**
- Napojenie sa na cyklotrasy mikroregiónu **Zdroj: fondy EU, verejné zdroje**
- Podpora zriadenia strediska vínnej kultúry a napojenie sa na Nitriansku vínnu cestu **Zdroj: fondy EU, verejné zdroje**

Opatrenie 5.4 Podpora marketingu a propagácie obce v cestovnom ruchu

Aktivity

- Internetová stránka, rôzne formy propagácie – tlačaná, televízna **Zdroj: Obecný rozpočet**

III. Rozvoj poľnohospodárskej výroby a agroturistiky

Priorita 6 Racionálne využívanie miestnych daností poľnohospodárstva

Rozvoj poľnohospodárstva je zameraný na uchovávanie kvality a kultúry vidieckeho života a efektívnejšie využitie vysokého produkčného potenciálu poľnohospodárskej pôdy obce reštrukturalizáciou rastlinnej výroby a živočíšnej výroby v súlade s potrebami rozvoja tradičného potravinárskeho priemyslu a na základe disponibilných priestorov poľnohospodárskych podnikov.

Druhým inovačným prvkom rozvoja cestovného ruchu obce bude agroturistika, ktorá má v obci veľmi dobré predpoklady, môže napomáhať k udržaniu poľnohospodárskej činnosti, k zachovaniu kultúrneho rázu krajiny - k zvýšeniu hospodárskej úrovne územia produkciou a realizáciou krajových špecialít, remeselno-umeleckých výrobkov.

Opatrenie 6.1 Rozvoj poľnohospodárskej produkcie

Aktivity

- Rozvoj poľnohospodárskej produkcie a finálnej výroby živočíšnej výroby v poľnohospodárstve – využívanie kapacitných priestorov poľnohospodárskych podnikov **Zdroj: fondy EU, súkromné zdroje**
- Inštitucionálne, technické a personálne dobudovanie ROEP **Zdroj: fondy EU, Katastrálny úrad verejné zdroje**

Opatrenie 6.2 Rozvoj agroturistiky

Aktivity

- Vybudovanie Ranču – tradičného turistického centra **Zdroj: fondy EU, súkromné zdroje - Löwe Trans Milada Čerešová**
- Rozvoj tradičného pohostinstva a vidieckeho turizmu **Zdroj: fondy EU, súkromné zdroje**

3.2 Merateľné ukazovatele rozvojových aktivít stratégie, užívatelia aktivít a finančná náročnosť

I. Rozvoj ľudských zdrojov

Aktivita	Užívatelia	Merné ukazovatele	Finančná náročnosť (Sk)
Otvorená škola	Široká verejnosť, nezamestnaní	Počet nových počítačov a pripojení na internet, počet užívateľov internetu, zvýšenie informovanosti	1. 950 000
Anglický jazyk pre každého	Nezamestnaní, obyvatelia obce	Počet zúčastnených	800 000

Európa a ja	Široká verejnosť	Počet zúčastnených, lepšia informovanosť o EÚ	500 000
Environmentálna výchova	Deti a mládež, obyvatelia obce	Počet účastníkov, zvýšenie vedomia o potrebe ochrany ŽP	350 000
Zdravá škola	Žiaci, učitelia	Počet zúčastnených	450 000
Európsky deň rodičov a detí	Žiaci, rodičia, učitelia	Počet zúčastnených	400 000
Vzdelávacie stredisko Mikrosoft AT AKADEMY	Žiaci, učitelia, obyvatelia, Pedagógovia okresu	Vzdelávacie stredisko s certifikátom Microsoft	500 000
Medzinárodné kontakty ZŠ SOCRATES Slovakia	Žiaci, učitelia, obyvatelia,	Medzinárodný kontakt 6 škôl EU (SR, S.Írsko, Španielsko, Holandsko, Bulharsko, Poľsko,	5.000.000
Medzinárodná spolupráca obcí SEMEROVO – ŠATOV od 16. 7. 1977	Občania, športovci oboch obcí	Udržiavanie kontaktov na úrovni športovcov a samospráv a škôl	500.000
Vybudovanie stanice opatrovateľskej služby	Dôchodcovia, zdravotne postihnutí	Vybudovaná stanica opatrovateľských služieb, počet opatrovaných obyvateľov, počet opatrovateľiek	40. 000 000
Výstavba nájomných bytov a domov v osobnom vlastníctve	Mladé rodiny	Počet nových bytových jednotiek	39. 500 000

II. Budovanie a rozvoj občianskej vybavenosti

Aktivita	Užívatelia	Merné ukazovatele	Finančná náročnosť
Generálna oprava školských budov a areálu	Žiaci, učitelia, rodičia, obec, verejnosť	Zníženie energetickej náročnosti budov, zvýšenie bezpečnosti, skvalitnenie vyučovacieho procesu	25. 000 000
Rekonštrukcia školského športového areálu	Žiaci, učitelia, rodičia, obec, verejnosť	Skvalitnenie vyučovacieho procesu, zrekonštruovaný športový areál	1. 800 000
Rekonštrukcia miestneho športového areálu	Žiaci, učitelia, rodičia, obec, verejnosť	Zrekonštruovaný športový areál	2. 500 000
Záchrana historickej hasičskej zbrojnice	Obec, verejnosť	Zachovaná budova	950 000
Generálna oprava miestneho kultúrneho strediska	Obec, široká verejnosť	Zrealizovaná oprava, počet nových aktivít možných vďaka oprave	5. 500 000

Generálna oprava budovy samosprávy	Obec, široká verejnosť	Zrealizovaná oprava, skultúrnenie prostredia	3. 900 000
Vybudovanie melioračných odvodňovacích rigolov a projektu	Obec, obyvatelia, podnikatelia	Počet rigolov	7. 000 000
Výmena 4 trafostaníc a vybudovanie 1 novej	Obyvatelia, podnikatelia, obec	Vymenené 4 trafostanice, vybudovaná trafostanica	10. 000 000
Výmena elektrického rozvodu obce	Obyvatelia, podnikatelia, obec	Nový systém elektrického rozvodu	26. 000 000
Rozšírenie telekomunikačnej siete – ukončenie	Široká verejnosť	Dokončená rozšírená telekomunikačná sieť, počet pripojených	2. 500 000
Digitalizácia siete a ústredne ST pre zlepšenie vybavenosti obce	Obyvatelia, podnikatelia	Zdigitalizovaná sieť a ústredňa ST, zlepšenie infraštruktúrneho vybavenia obce	10. 000 000 ukončuje sa v roku 2005
Informačný systém obce	Obyvatelia, podnikatelia, turisti	Počet orientačných tabúl, zlepšenie orientácie v obci	1. 800 000
Internet v knižnici	Široká verejnosť	Počet počítačov v knižnici, internetové pripojenie v knižnici	200 000
Výmena autobusových čakární a odstavné parkoviská	Obyvatelia, návštevníci	Počet vymenených čakární, počet nových parkovacích miest, skvalitnenie dopravných možností	1 900 000
Oprava a budovanie miestnych komunikácií a chodníkov I. II. III. etapa	Obyvatelia, podnikatelia, návštevníci	Dĺžka opravených komunikácií, dĺžka vybudovaných komunikácií, dĺžka vybudovaných chodníkov, počet nových lávok	29. 000 000
ČOV a kanalizácia obce	Obyvatelia, podnikatelia	Počet domácností napojených na kanalizáciu, vybudovaná ČOV	65. 000 000
Vodný zdroj a rozvod pitnej vody na osade Červený Majer	Obyvatelia a podnikatelia situovaní v osade	Vybudovaný vodný zdroj, počet domácností osady napojených na vodovod	2. 800 000
Stredisko separovaného zberu komunálneho odpadu	Široká verejnosť	Počet zúčastnených v separovanom zbere, zníženie znečistenia ŽP	3. 500 000
Odstránenie divokej skládky odpadu bývalá tehelňa	Obyvatelia, podnikatelia	Zníženie znečistenia ŽP, počet odstránených divokých skládok	5. 000 000
Revitalizácia prameňov artézskych studní	Obec, obyvatelia, podnikatelia	Obnovený prameň a jeho využívanie	8. 000 000

Vypracovanie štúdie výstavby novej tehelne	Obec, obyvatelia, podnikatelia	Obnova tradičnej výroby tehál v obci	400 000
Výstavba novej tehelne	Obec, obyvatelia, podnikatelia	Obnova tradičnej výroby tehál v obci	80. 000 000

III. Rozvoj podnikania a cestovného ruchu

Aktivita	Užívatelia	Merné ukazovatele	Finančná náročnosť
Vypracovanie štúdie na prevádzku stáčarne vody	Obec	Vypracovaná štúdia a jej odporúčania	500 000
Vybudovanie závodu stáčarne vody	Obec, obyvatelia, podnikatelia	Vybudovaný podnik, počet zamestnancov, celkový obrat podniku, zníženie nezamestnanosti	50. 000 000
Štúdia budovania priemyselného parku	Obec	Vypracovaná štúdia a jej odporúčania	600 000
Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pôde	Obec	Vysporiadané vlastnícke vzťahy, počet vysporiadaných pozemkov	45. 000 000
Semerovo a jeho ekonomický rozvoj	Obec, podnikatelia, obyvatelia	Propagácia obce	600 000
Vybudovanie zóny oddychu obce využitím prírodných krás	Široká verejnosť, návštevníci	Vybudovaná zóna oddychu, počet lavičiek, skrášlenie obce a zvýšenie kvality života	950 000
Vybudovanie penziónu	Turisti	Vybudovaný penzión, počet lôžok, počet návštevníkov,	80. 000 000
Rozvoj rybárstva na revitalizovanom rybníku	Obyvatelia, turisti	Počet rybárskych lístkov, počet turistov prichádzajúcich pre túto atrakciu	2. 900 000
Vybudovanie motokrosovej dráhy v bývalej tehelni	Široká verejnosť, turisti	Vybudovaná motokrosová dráha, počet návštevníkov podujatí	6. 500 000
Napojenie sa na cyklotrasu mikroregiónu	Široká verejnosť, turisti	Vybudované napojenie na cyklotrasu	7. 000 000
Podpora zriadenia strediska vínnej kultúry a napojenie sa na Nitriansku vínnu cestu	Široká verejnosť, turisti	Počet návštevníkov, vybudované centrum vínnej turistiky	7. 000 000
Internetová stránka, rôzne formy propagácie	Široká verejnosť, turisti	Doplnenie internetovej stránky, počet návštevníkov internetovej stránky, počet vydaných letákov, počet účastí na veľtrhoch a výstavách, počet mediálnych prezentácií	80.000

Vypracovanie nového operátu katastra obce	Obec, obyvatelia, podnikatelia	Nový operát katastra obce	15. 000 000
---	--------------------------------	---------------------------	-------------

IV. Rozvoj poľnohospodárskej výroby a agroturistiky

Aktivita	Užívatelia	Merné ukazovatele	Finančná náročnosť
Rozvoj poľnohospodárskej produkcie a finálnej výroby živočíšnej výroby v poľnohospodárstve	SHR, podnikatelia	Počet umiestnených podnikateľov, počet nových pracovných miest, % využiteľnosti disponibilných priestorov	33 000 000
Vybudovanie Ranču	Turisti, široká verejnosť	Počet návštevníkov, počet ponúk	15 000 000
Rozvoj tradičného pohostinstva a vidieckeho turizmu	Turisti, široká verejnosť	Zachovanie tradícií,	8 000 000

4. Finančný plán

4.1 Finančná tabuľka programu podľa priorít a opatrení pre roky 2004 – 2013

	Oprávnené náklady	Verejné zdroje		Súkromné zdroje
		Fond EÚ	Národné verejné zdroje	
Priorita 1	89.950.000			
Opatrenie 1.1	10.450.000	X	X	
Opatrenie 1.2	40.000.000	X		X
Opatrenie 1.3	39.500.000		X	
Priorita 2	90.150.000			
Opatrenie 2.1	39.650.000	X	X	
Opatrenie 2.2	50.500.000	X	X	X
Priorita 3	30.900.000			
Opatrenie 3.1	30.900.000	X	X	
Priorita 4	91.300.000			
Opatrenie 4.1	74.800.000	X	X	
Opatrenie 4.2	8.500.000	X	X	
Opatrenie 4.3	8.000.000	X		X
Priorita 5	246.430.000			
Opatrenie 5.1	141.400.000	X	X	X
Opatrenie 5.2	1.550.000		X	
Opatrenie 5.3	103.400.000	X	X	X
Opatrenie 5.4	80.000		X	
Priorita 6	56.000.000			
Opatrenie 6.1	48.000.000	X	X	X
Opatrenie 6.2	8.000.000	X		X

SPOLU				
-------	--	--	--	--

4.2 Možnosti financovania aktivít

Mnohé ciele, stanovené na základe vykonaných analýz, predstavujú finančne náročné projekty. Je preto veľmi dôležité a potrebné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Obec má obmedzené finančné možnosti a vyplýva jej zákonná povinnosť starať sa o všestranný rozvoj územia a obyvateľov obce.

Finančné prostriedky na realizáciu projektov definovaných v prioritách a opatreniach Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo môžu byť z troch zdrojov :

- verejné prostriedky (štátny rozpočet a rozpočet obce),
- súkromné prostriedky,
- fondy Európskej únie

Verejné prostriedky

Možnosti financovania z rozpočtu obce sú limitované výškou príjmov. Príjmy obce tvoria predovšetkým podielové dane, miestne dane a poplatky, pokuty, penále, dotácie, dary. Tieto prostriedky sú využívané predovšetkým na zabezpečenie základného chodu obce a len sčasti na rozvojové programy.

V súvislosti s decentralizáciou verejnej správy sa obmedzili možnosti poskytovania prostriedkov na rozvojové projekty zo štátneho rozpočtu. Pre možnosť získavania financií z tohto zdroja je pre obec Semerovo zaujímavý Štátny fond rozvoja bývania, ktorý podporuje výstavbu nájomných bytov. Druhou možnosťou je Program obnovy dediny podporujúci obnovu jadra dediny, výsadbu, obnovu historických pamiatok, tvorbu strategických dokumentov a pod, ktorý je financovaný prostredníctvom Ministerstva životného prostredia.

Súkromné zdroje

Investovanie súkromných zdrojov plne záleží od rozhodnutia vlastníka a sleduje predovšetkým ziskovú návratnosť. Význam investície pre regionálny rozvoj je najmä v riešení zamestnanosti, vyššej spotrebe obyvateľstva, či skvalitňovaní služieb. Táto cesta však naráža na celkový nedostatok vlastných investícií.

Ďalšou možnosťou je využitie súkromných zdrojov vo forme sponzorstva – bez zámeru finančného zisku súkromného subjektu. Najčastejšie sú určené vo všeobecný prospech na rozvoj kultúry, športu, školstva, charity. Tieto prostriedky sú v plnej miere závislé od dobrej vôle súkromného podnikateľa a predstavujú spravidla len nepatrné percento prostriedkov.

V každom prípade súkromný sektor zohráva v tejto rovine svoju úlohu v regionálnom rozvoji a aj v tomto zmysle je podpora rozvoja podnikania vo všetkých jeho formách jednou z prioritných oblastí.

Fondy Európskej únie

Európsku solidaritu vyjadrujú najmä štyri štrukturálne fondy, ktoré majú vo všetkých členských štátoch multiplikačný efekt na ekonomické a sociálne faktory stimulujúce ekonomiku regiónu. Každý má svoje špecifické oblasti:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám
- Európsky sociálny fond (ESF) podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, najmä financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) pomáha adaptovať a modernizovať rybolovný priemysel
- Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch.

Ako zvláštny fond solidarity bol založený aj Kohézny fond, ktorý poskytuje priame finančné prostriedky na veľké projekty a do tejto kategórie spadajú národné environmentálne projekty a projekty budovania transeurópskych dopravných sietí.

Na hľadanie spoločných riešení problémov zasahujúcich celú EÚ boli založené štyri špeciálne programy, známe ako komunitné iniciatívy. Každá je financovaná len jedným štrukturálnym fondom. Ide o nasledovné komunitné iniciatívy :

- INTERREG III – podporuje cezhraničnú, interregionálnu a medzinárodnú spoluprácu, t. j. vytváranie partnerstiev regiónov a štátov na podporu vyváženého rozvoja multiregionálnych oblastí (je financovaný ERDF),
- LEADER + - financovaný z Riadiacej sekcie EAAGF podporuje spájanie aktívnych subjektov vo vidieckych komunitách a ekonomickej sfére pri hľadaní nových miestnych stratégií udržateľného rozvoja,
- URBAN II – je zameraný na podporu inovačných stratégií pri regenerácii miest a chátrajúcich mestských častí a je financovaný ERDF,
- EQUAL - podporuje elimináciu faktorov vedúcich k nerovnoprávnosti a diskriminácii na trhu práce, je podporovaný ESF.

V rámci spracovávaného Národného rozvojového plánu na roky 2004 - 2006 uvažuje SR s finančnou podporou z EÚ v rámci každého z uvedených štrukturálnych nástrojov a dvoch iniciatív – INTERREG III a EQUAL.

Navrhnuť presné vyčíslenie navrhovanej výšky financií na realizáciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo pre roky 2004 – 2013 nie je možné vzhľadom na neexistenciu presných pravidiel a vzhľadom na prelom rozpočtových období Európskej únie. Aktuálne alokácie finančných prostriedkov pre Slovensko sú dojednané do roku 2006 nasledovne: ERDF – 406,35 mil. EURO, ESF – 249,11mil. EURO, EAGGF – 245,52 mil. EURO. Od roku 2007 bude platiť nové rozpočtové obdobie a dnes ešte nie sú známe jeho východiská.

Preto je možné stanoviť finančný rámec len do roku 2006 na základe indikatívnej alokácie prostriedkov očakávaných pre SR v rámci NDP a podielom NSK na týchto zdrojoch.

- Kritická oblasť: Rozvoj ľudských zdrojov a sociálna infraštruktúra (ESF + ERDF)
- Kritická oblasť: Pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka (EAGGF)
- Kritická oblasť: Dopravná infraštruktúra (ERDF)
- Kritická oblasť: Životné prostredie (ERDF)
- Kritická oblasť: Ekonomický rozvoj (ERDF)
- Kritická oblasť: Inovácie a informačná spoločnosť (ESF + ERDF)
- Kritická oblasť: Zahraničná spolupráca (ERDF)

5. Zabezpečenie realizácie

5.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Samotná realizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo si vyžaduje manažérsky prístup, preto primárnu úlohu pri riadení jeho realizácie zohrá manažment obce reprezentovaný starostom obce a obecným zastupiteľstvom a jeho poradnými orgánmi. Následné vyhodnocovanie úspešnosti programu by malo byť realizované za účasti aj obyvateľov obce a súkromných subjektov i subjektov tretieho sektora – teda za účasti všetkých subjektov pôsobiacich v miestnom rozvoji.

Implementácia jednotlivých projektov si vyžaduje konkrétnych ľudí, ktorí budú viesť projekt od začiatku až do konca. Projekty je možné uskutočňovať vlastnými silami obce, alebo za pomoci externistov. Práve prepojenie interných a externých nositeľov projektov sa urýchli proces realizácie stratégie a zároveň môže paralelne prebiehať realizácia viacerých projektov súčasne. Je však potrebné, aby existovala koordinačná skupina, dostatočne flexibilná a operatívna, zložená zo zástupcov verejného i súkromného sektora. Jej úlohou bude:

- dohľad a monitoring celého procesu realizácie stratégie,
- navrhovať v prípade potreby zmeny a doplnenia priorít a opatrení,
- príprava nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

Koordináčna skupina by sa mala schádzať podľa potreby, minimálne však jedenkrát za štvrt' roka. Jedenkrát ročne je potrebné predložiť obecnému zastupiteľstvu monitorovaciu správu hodnotiacu priebeh realizácie a navrhujúcu potrebné zmeny a doplnky.

Zo stratégie rozvoja obce budú všetci obyvatelia obce informovaní prostredníctvom internetu jej zverejnením, ďalej prostredníctvom úradnej tabule tiež zverejnením a tiež aj prostredníctvom Infotextu miestnej televízie.

5.2 Monitorovanie a hodnotenie

V časti 3.2 sú uvedené merné ukazovatele hodnotenia naplňovania aktivít jednotlivých opatrení podliehajúcich stanoveným prioritám špecifických cieľov. Hodnotenie globálneho cieľa programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo je možné na základe pozitívnych alebo negatívnych zmien v rozvoji územia. V prípade negatívneho vývoja v niektorej oblasti môžu zodpovedné orgány obce iniciovať zavedenie nových, účinnejších opatrení a aktivít. V tabuľke sú uvedené ukazovatele akceptované na medzinárodnej úrovni a rešpektujúce základné oblasti trvalo udržateľného rozvoja obce.

Problém	Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj údajov
Nedostatočná podnikateľská činnosť	Ekonomická výkonnosť obce	Celkový obrat podnikov, obrat/obyvateľ, počet podnikov	ŠÚ SR, podnikateľské subjekty
Štruktúra zamestnanosti	Štruktúra pracovných príležitostí	Podiel pracujúcich v terciárnom a sekundárnom sektore	Obec, podnikateľské subjekty
Možnosti zamestnania v obci	Dochádzka za prácou	Počet obyvateľov dochádzajúcich za prácou, % z ekonomicky aktívnych	Obec
Využívanie disponibilného potenciálu cestovného ruchu	Predpoklady na cestovný ruch a rekreáciu	Počet návštevníkov, počet atrakcií, počet stoličiek, počet lôžok	Obec, podnikateľské subjekty
Investície v území	Objem investícií	Sk, počet zamestnancov	Obec
Spokojnosť obyvateľov	Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre život	% spokojných obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Nezamestnanosť	Miera nezamestnanosti	Počet nezamestnaných, podiel v %	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
Nízka vzdelanostná úroveň	Vzdelanosť obyvateľov	Počet vzdelaných, podiel v %	Obec, ŠÚ SR
Úbytok obyvateľov	Prirodzený prírastok obyvateľov	Ročný prírastok v %, podiel v %	Obec, ŠÚ SR
Nevybudovaná kanalizácia a časť vodovodu	Verejný vodovod a kanalizácia, ČOV	Podiel napojených domácností v %	Obec
Rozvoj cestovného ruchu	Spokojnosť návštevníkov s obcou	Počet návštevníkov, % spokojných návštevníkov	Dotazníkový prieskum
Environmentálne	Environmentálna	Počet hodín	Obec, škola

povedomie	výchova na škole a osвета	vyučovania, prednášok	
Rozvoj cestovného ruchu	Prírodné a kultúrno – historické atrakcie v obci	Počet atrakcií, programov	Obec
Nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj obce	Podiel finančných prostriedkov na rozvoj obce	Sk, % rozpočtu obce	obec
Ohrozené životné prostredie	Výskyt rizikových faktorov ŽP v území – skládky odpadov, devastované a poškodené plochy	% plochy k.ú.	Obec

System hodnotenia plnenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo má cyklický charakter. Ukazovatele hodnotenia naplňania globálneho cieľa zabezpečia možnosť efektívneho prehodnotenia jeho naplňania a zároveň umožnia potrebné dopĺňanie opatrení a aktivít. Takýto systém hodnotenia predstavuje cyklickú nadväznosť a zároveň vytvára predpoklad životaschopnosti programu.

Dosahované výsledky a efekty realizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo budú podávať pravidelné monitorovacie a hodnotiace správy. Tieto zhromažďujú údaje o projektoch a príjemcoch pomoci a sledujú ich v celom procese strategického plánovania. Budú vypracovávané na základe žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, ktoré spolu s projektmi vypracujú interní, resp. externí spracovatelia projektov a obec ich predloží príslušnému orgánu. Ďalším zdrojom monitorovacích údajov budú monitorovacie správy, ktoré predkladá príjemca pomoci príslušným orgánom poskytujúcim finančné prostriedky

5.3 Časový harmonogram realizácie a prioritizácia aktivít

I. Rozvoj ľudských zdrojov

Aktivita	Poradie priorit podľa obce			Rok začatia	Rok ukončenia
Otvorená škola	plní sa			2002	⇒
Anglický jazyk pre každého	V príprave			2005	⇒
Európa a ja	Plní sa			2004	⇒
Environmentálna výchova	Plní sa			2000	⇒
Zdravá škola	Plní sa			2002	⇒
Európsky deň rodičov a detí	plní sa			2002	⇒
Vzdelávacie stredisko Mikrosoft AT AKADEMY	1			2005	⇒
Medzinárodné kontakty ZŠ SOCRATES Slovakia	1			2004	⇒

Medzinárodná spolupráca obcí SEMEROVO - ŠATOV	1			1977	⇒
Vybudovanie stanice opatrovateľskej služby	1			2006	2009
Výstavba nájomných bytov 25 b.j.	1			2005	⇒

II. Budovanie a rozvoj občianskej vybavenosti

Aktivita	Poradie priorit podľa obce			Rok začatia	Rok ukončenia
Generálna oprava školských budov	Pripravená PD			2005	2013
Rekonštrukcia školského športového areálu	Pripravená PD			2005	2009
Rekonštrukcia miestneho športového areálu	2			2006	2009
Záchrana historickej hasičskej zbrojnice	2			2005	2006
Generálna oprava miestneho kultúrneho strediska	2			2006	2008
Generálna oprava budovy samosprávy	2			2006	2009
Vybudovanie melioračných odvodňovacích rigolov a projektu	1			2007	2010
Výmena 4 trafostaníc a vybudovanie 1 novej	1			2005	2013
Výmena elektrického rozvodu obce	1			2006	2013
Rozšírenie telekomunikačnej siete – ukončenie	1			2005	2008

Digitalizácia siete a ústredne ST pre zlepšenie vybavenosti obce	1			2005	Ukončené
Informačný systém obce	1			2005	2006
Internet v knižnici	1			2005	2006
Výmena autobusových čakární a odstavné parkoviská	3			2006	2007
Oprava a budovanie miestnych komunikácií a chodníkov	1			2005	2008
ČOV a kanalizácia obce	1			2006	2015
Vodný zdroj a rozvod pitnej vody na osade Červený Majer	1			2007	2009
Stredisko separovaného zberu komunálneho odpadu	1			2005	2006
Odstránenie divokej skládky odpadu tehelňa	1			2005	2007
Revitalizácia prameňov artézskych studní	2			2005	2009

III. Rozvoj podnikania a cestovného ruchu

Aktivita	Poradie priorit podľa obce	Poradie priorit podľa spracovateľa	Poradie priorit podľa možností fondov	Rok začatia	Rok ukončenia
Vypracovanie štúdie na prevádzku stáčarne vody	1			2006	2009
Štúdia budovania priemyselného parku	1			2005	2008
Vybudovanie závodu stáčarne vody	1			2006	2010
Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pôde	1			2006	2010
Semerovo a jeho ekonomický rozvoj	1			2005	⇒

Vybudovanie zóny oddychu obce využitím prírodných krás	1			2005	2006
Vybudovanie turistického penziónu	2			2006	2013
Rozvoj rybárstva na revitalizovanom rybníku	3			2008	2010
Vybudovanie motokrosovej dráhy v bývalej tehelni	3			2007	2009
Napojenie sa na cyklotrasy mikroregiónu	2			2006	2009
Podpora zriadenia strediska vínnej kultúry a napojenie sa na Nitriansku vínnu cestu	3			2008	2011
Informačný systém v obci	1			2005	2006
Internetová stránka, rôzne formy propagácie	1			2005	⇒
Vypracovanie nového operátu katastra obce	1			2005	2009
Vypracovanie štúdie na výstavby novej tehelne	1			2005	2006
Vybudovanie novej tehelne	1			2006	2009

IV. Rozvoj poľnohospodárskej výroby a agroturistiky

Aktivita	Poradie priorit podľa obce	Poradie priorit podľa spracovateľa	Poradie priorit podľa možností fondov	Rok začatia	Rok ukončenia
Rozvoj poľnohospodárskej produkcie a finálnej výroby živočíšnej výroby v poľnohospodárstve	2			2006	2010
Vybudovanie Ranču	1			2005	2008
Rozvoj tradičného pohostinstva a vidieckeho turizmu	2			2007	2012

Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo je základným programovým dokumentom rozvoja územia obce pre obdobie rokov 2004 - 2013. Poskytuje komplexný pohľad na súčasný sociálno – ekonomicko – kultúrny stav obce, faktory a bariéry, príležitosti a ohrozenia jej rozvoja. Definuje globálny cieľ obce, rozvojové priority, špecifické ciele a spôsoby ich dosiahnutia prostredníctvom opatrení. Obsahuje ciele, stratégiu a s tým spojený finančný a implementačný rámec. Finančné vymedzenie opatrení programu je limitované skutočnosťou, že tento je vypracovávaný na obdobie presahujúce jedno programovacie obdobie únie. Skutočnosť prelínania dvoch programovacích období však podporuje zvyšovanie účinnosti strategického plánovania podpory a prípravy projektov.

Vypracovaním tohto dokumentu sa napĺňa predpoklad možnosti čerpania prostriedkov fondov a iniciatív Európskej únie, zároveň sa vytvára základ strategického plánovania rozvoja obce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo bol vypracovaný s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť obce a jej výkonnosť pri rešpektovaní trvalej udržateľnosti vidieka. Zároveň zabezpečuje funkčnosť miestnej politiky v symbióze so strategickými dokumentmi a programovými dokumentmi podpory regionálneho rozvoja na národnej a regionálnej úrovni.

Výsledný dokument vznikol na základe spolupráce spracovateľa a obce, pričom bol spracovaný na základe analýz, skúseností, poznatkov a reálnych predpokladov. Realizačná časť dokumentu si však nevyhnutne vyžaduje manažérsky prístup.

Odporúčaný ďalší postup po odovzdaní programu spracovateľom:

- starosta obce predloží Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo na rokovanie obecného zastupiteľstva obce, ktoré zoberie dokument na vedomie ako východiskový pre rozvoj obce,
- obecné zastupiteľstvo schváli koordinačnú skupinu pre realizáciu programu a jej kompetencie, úlohy,
- s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo bude oboznámená verejnosť prostredníctvom internetu, zverejnenia v obci obvyklom a prostredníctvom Infotextu.

To, že dokument bude schválený najvyšším orgánom obce však neznamená, že ide o uzavretý dokument. Je potrebné ho dopĺňať formou krátkodobých akčných plánov a v prípade zmeny východiskových podmienok aj celkovo aktualizovať. Táto povinnosť vyplýva z legislatívneho rámca stanoveného zákonom č. 503/2001 z.z o podpore regionálneho rozvoja, ktorý stanovuje "vypracovávať, schvaľovať, riadiť a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu rozvoja obce".

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo bol zverejnený minimálne 30 dní pred schvaľovaním (od 25. 1. 2005 až do rokovania OZ) a bol prejednaný a schválený Obecným zastupiteľstvom obce Semerovo dňa 10. 3. 2005 uznesením číslo : IV / 16 / 2005 – A - 2

Dočasná novelizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Semerovo bola zverejnená minimálne 30 dní pred schvaľovaním (od 20. 1. 2014 až do rokovania OZ) a bol chválený Obecným zastupiteľstvom obce Semerovo dňa 14. 3. 2014 uznesením číslo : VI. / 17 / 2014 – A – 2 vrátane PHSR - novelty projektov 2014-2020, do termínu schválenia Strategického rámca rozvoja SR a NSK na programovacie obdobie 2014-2020.

Použitá literatúra pôvodného PHSR

Územný plán obce Semerovo (2003)

Plán rozvoja obce Semerovo (2003)

Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2001): Národný plán regionálneho rozvoja SR, Bratislava

Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2003): Národný rozvojový plán, Bratislava

Nitriansky samosprávny kraj (2003): Program rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2003-2013, Nitra

Krajský úrad Nitra (2000): Regionálny operačný plán 2000 – 2006, Nitra

Štatistický úrad SR (2002): Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001 – Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa spoločenskej skupiny a najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania za SR, kraje, okresy a obce, Bratislava

Štatistický úrad SR (2003): Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001 – Definitívne výsledky za obce - Semerovo

Štatistický úrad SR (2002): Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001 – Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa stupňa ekonomickej aktivity, podľa triedy zamestnania a odvetvia národného hospodárstva za SR, kraje, okresy a obce, Bratislava

Štatistický úrad SR – Krajská správa Nitra (2002): Bulletin 2002/1Q, Bulletin 2002/2Q, Bulletin 2002/3Q, Bulletin 2002/4Q

Štatistický úrad SR – Krajská správa Nitra (2003): Bulletin 2003/1Q, Bulletin 2003/2Q, Bulletin 2003/3Q

Regionálne združenie Váh – Dunaj – Ipeľ (2002): Konceptia rozvoja hospodárstva Nitrianskeho kraja, Nitra

Mgr. Melánia Kadlečíková (2001), 790 rokov od prvej písomnej zmienky o obci Semerovo

Zákon č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Konceptia územného rozvoja SR